

## Tevékenységi terv/ Projekt terv

<b>Címe:</b> Ősz, elcsendesedés
<b>Megvalósulásának tervezett ideje:</b> 2024.11.18-11.29-ig
<b>A tevékenység/projekt tervezett indító élménye:</b> Házhoz jön a Vadaspark: Őszi készülődés foglalkozás
<b>A tevékenység/projekt tervezett lezáró élménye:</b> Közös őszi manó elkészítése, kiállítása

<b>A tevékenység/projekt megvalósítása során kiemelt célok:</b>	Gyűjtsenek ismereteket, tapasztalatokat az őszi jellemzőivel, az őszi végi elcsendesedéssel, az őszi jeles napokkal, az őszi termésekkel, levelekkel kapcsolatban (kiscsoport, középső) vagy elevenítsék föl eddigi ismereteiket, élményeiket (középső, nagycsoport). Elcsendesedés.
<b>Feladatok:</b>	A gyerekek ismereteinek felelevenítése, megerősítése az őszi jellemzőivel, az őszi végi elcsendesedéssel, az őszi jeles napokkal, az őszi termésekkel, levelekkel kapcsolatban. A témával kapcsolatos tevékenységek, játékok, versek, mondókák, dalok, dalos játékok felkínálása. Csendgyakorlatok. Térrendezés
<b>Fejleszthető képességek:</b>	Vizuális képességek (finommotorika, tájékozódás síkban és térben, színérzék, kreativitás, színezés, festés, ragasztás, tépés technikája, szem-kéz koordináció, taktilis érzékelés) Esztétikai képességek, Gondolkodási képességek (emlékezet, figyelem, rövid és hosszú távú memória). Matematikai tartalmú tapasztalatok (számlálás, csoportosítás, sorszámok, pár, sor fogalma). Anyanyelvi képességek (Szókincsbővítés, fogalomalkotás). Zenei képességek (ritmusérzék, tiszta éneklés, mozgás és beszéd, ének összehangolása). Testi képességek (karizom, lábizom, hátizom, egyensúly, tájékozódás térben). Szabálytudat alakítása, szociális érzék (együttműködés, egymásra való odafigyelés, érzelmi intelligencia, egymás

	munkájának elismerése, egymás segítése) Önszabályzó képességek (kudarctűrés, kitartás).
--	---

<p><b>Játék és a játék feltételeinek biztosítása</b> (ötletek a játék tevékenység megsegítéséhez, kiegészítő eszközök készítése)</p>	<p>Dooble: Mondj egy közös ábrát a mutatott 2 kártyán lévő ábrák közül. Utána indulhatsz a mosdóba, és öltözhetsz udvari felszerelésbe. Falevél feldobása Barcoba: gondoltam egyre a kirakott őszi termések közül. Találjátok ki, mire gondoltam? Hol van a kapu? Kimegy valaki a teremből, körbe állunk, és kijelöljük, hogy hol lesz a körben a kapu. A kint lévő gyermeket visszahívjuk, ő be fog állni a kör közepére, és ki kell találnia melyik 2 gyermek között van a kapu. Beszélni nem szabad, tekintettel lehet hívogatni, vagy elutasítóan nézni. Ha nehezen megy, gesztusokat lehet használni.</p> <p>Csendjátékok: Harang körbe adása úgy, hogy ne szólaljon meg. Harang átadása egy választott gyereknek a körbe, úgy, hogy ne szólaljon meg, aki vitte a harangot, leül a választott gyermek helyére, és most a harangot kapó gyermek keres valakit, akinek átadja a harangot. Így folytatjuk tovább, amíg mindenki sorra nem kerül.</p> <p>Középen lévő fakockákból kell közösen várat építeni. Mindig egy valaki megy középre, és úgy kell egymásra rakni a darabokat, hogy ne legyen hallhat. Ha ledől, előlről kezdjük.</p> <p>Középre rakunk egy kukoricával teli tálat, azt kell a másik tálba minél halkabban átkanalazni, mindig egy valaki megy középre.</p> <p>Középre rakjuk a homokórát, amíg lefolyok, nem beszélhetünk. Valaki megkapja az esőbotot, amíg lefolyik, nem beszélhetünk.</p>
--	--

<p><b>Verselés, mesélés</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• anyanyelv i és drámajáté kok</li> </ul>	<p>Szerintetek milyen névnap van november végén. Figyelj! Kihagyok 2 szót a versből, találd ki, mi lehet:</p> <p>Birtalan Ferenc: Kata-köszöntő</p> <p>November vége. .....(Katalin nap.)</p> <p>Írj falevéltre Katalinnak. Küldd el a széllel, s ha megkapja, hópihe térdel az ablakba. Isten éltesse a Katát mind! Teljen bélesre, s nyárra megint.</p> <p><a href="https://www.facebook.com/search/top/?q=Kata%20k%C3%B6sz%C3%B6nt%C5%91">https://www.facebook.com/search/top/?q=Kata%20k%C3%B6sz%C3%B6nt%C5%91</a></p> <p>Szabó T. Anna: Gyógynövénydal (2. versszak)</p> <p>Kamilla, hársfa, akác virága, teszem teába, illan a pára, citromfű, menta, csipkebogyó kell, csalánitallal köszönt a reggel.</p> <p><a href="http://szabotanna.com/versek/gyerekversek/szabo-t-anna-gyogynovenydal-adventi-kalendarium-19/">http://szabotanna.com/versek/gyerekversek/szabo-t-anna-gyogynovenydal-adventi-kalendarium-19/</a></p> <p>Osváth Erzsébet</p> <p>Diófácska</p> <p>Kertem egyik kedvenc fája szép, fiatal</p>
--	--

diófa.  
és ennek a diófának  
termett  
kilenc diója.  
Eső mosta,  
nap ragyogta  
egyforma  
zöldruhájuk.  
A diófa  
dédelgette,  
büszke is volt  
reájuk.  
Nőtték, nőtték,  
növögettek,  
fényesedtek  
a diók.  
Gyönyörködött  
bennük a kert.  
a fák, füvek,  
víg rigók.

Csoóri Sándor: Dióbél bácsi

Ki lakik a dióhéjban?  
Nem lakhat ott bárki,  
Csak Dióbél bácsi.  
Ha rácsapsz a dióhéjra  
Kinyílik a csontkapuja  
És cammogva előmászik  
Vén Dióbél bácsi-  
Csak a szádat  
Tátsd ki!

<https://egyszervolt.hu/vers/diobel-bacsi.html>

Találós kérdések:

Varázshotja nincsen neki,  
de a tájat eltünteti.

Mikor „leszáll”, azt sem tudod,  
merre van a pisze orrod. (kőd)

Négy valaki lakik  
vakolatlan házban,  
ajtó, ablak nélkül  
való palotában. (dió)

[https://ovisvilag.blog.hu/2008/10/17/oszi\\_talalos\\_kerdesek\\_oszi\\_mondokak\\_rigmusok\\_ovisoknak](https://ovisvilag.blog.hu/2008/10/17/oszi_talalos_kerdesek_oszi_mondokak_rigmusok_ovisoknak)

Mesék:

A szentjánosbogár és a csipkebogyó (Bajzáth Mária válogatása Erdők-  
mezők népmeséi, Venezuelai mese) - kiscsoport, középső, nagycsoport

<https://creators.spotify.com/pod/show/heidt-erika/episodes/Npek-mesi-A-szentjnosbogr-s-a-csipkebogy-e197ojm>

Csipkerózsika (Grimm testvérek) – középső, nagycsoport

A kicsi dió (Magyar népmese) – középső, nagycsoport

Tordon Ákos: Egyszem cinege erdei élete – kiscsoport, középső,  
nagycsoport

Nemes Klára: Csipkebogyó és Rózsatövis I. A szív három próbája  
mese – középső, nagycsoport

<b>Ének, zene, énekes játék, gyermektánc</b>	<p>Milyen évszak van?</p> <p>Sokatoknak volt születésnapja ebben a hónapban. Milyen hónap van?</p> <p>Ebből a mondókából kiderül:</p> <p>November, ber, ber, ber, fázik benne az ember c. mondóka elmondása, mozgás rá gimnasztikai elemekkel kísérvé.</p> <p>Születésnapkor, névnapokon tortát, süteményeket szoktak sütni, az ujjaink is készítették a kisujjnak tortát. Elmondjuk a hüvelykujjam tésztát sütt c. mondókát, közben mozgatjuk ujjainkat:</p> <p>Hüvelykujjam tésztát süttöt...</p> <p>Hüvelykujjam tésztát süttöt, Mutatóujjam krémet főzött, Középső ujjam tortát hozott, Gyűrűsujjam gyertyát gyújtott, A legkisebbik mind megkapta, Neki volt a születésnapja.</p> <p><a href="https://mesebabbal.blogspot.com/2011/10/huvelykujjam-tesztat-sutott.html">https://mesebabbal.blogspot.com/2011/10/huvelykujjam-tesztat-sutott.html</a></p> <p>Gani Zsuzsa: versrészlet Csipkebogyó</p> <p>Nyami nyam bogyóim a madárcák szeretik Pele, őz, s a mókus egyesével szemezik.</p> <p><a href="https://meskete.hu/mese/oszi-termesek/2702">https://meskete.hu/mese/oszi-termesek/2702</a></p> <p>Esik eső, csepereg, sárga levél lepereg.</p>
--	--

Feri, Teri felszedi,  
kosárkába begyűjti.  
(Mindig más nevét helyettesítjük be)

Sárgul a levél, hullik a fáról,  
Táncol a szélben, surran a lábról.  
Hová repülsz te, kicsi levélke?  
Messzi útra, az erdőszélére!

<https://www.csaladinet.hu/hirek/gyerekneveles/gyerekirodalom>

Erzsébet asszony kéreti lányát dalosjáték (ÉNO szerint)

- Mit kerülöd, mit fordulod az én házam tájékát?
- Azt kerülöm, azt fordulom a te házad tájékát, add nekem a legszebbik lányodat.....-t!
- Legszebbik lányomat nem adhatom gyöngykoszorú ( rézsarkantyú, ha fiú ) nélkül!
- Meglesz, meglesz!
- Arca piros, szeme kék, eredj édes lányom/fiam!

<https://www.youtube.com/watch?v=PD7PjH6lZ4Q>

Hol jársz, hová mész szent Erzsébet asszony (mindig választok valakit a körből, nevét beénekelve, a választott beáll a sor végére, egyre növekszik a sor.

<https://www.youtube.com/watch?v=-MaLsrcYMxI>

Gyere Kata táncba! c. dal

Az összes fiú énekelje: Gyere Kata táncba!

Az összes lány: Nem megyek, mert nem tudok!

Az összes fiú: Látod Kata hogy tudol, mégis mindig hazudol.

Most a kör közepére állhat 1 fiú, a dal éneklése közben válasszon egy lány párt magának, a fiú nyújtsa a karjait, a párja felé, és énekeljék: (A fiúk segíthetnek nekik) Gyere Kata táncba!

	<p>Erre a lány válaszoltöbbsi lány is segítsen!): Nem megyek, mert nem tudok!</p> <p>A lány odanyújtja a kezét a párjának, a fiú megtartja őt, a lány pedig páros lábon ugrál, miközben énekelik a fiúk:</p> <p>Látod Kata, hogy tudol, mégis mindig hazudol!</p> <p>Majd másik fiút választok!</p> <p>Kiszáradt a diófa daloajáték (ÉNO szerint )</p> <p>Zenehallgatás:</p> <p>Ködös Márton után</p> <p>Ősz szele zümmög</p> <p>Georges Bizet: etit Suite (FULL) 9. perctől</p> <p><a href="https://youtu.be/va2noOWRFas?feature=shared">https://youtu.be/va2noOWRFas?feature=shared</a></p> <p>és/vagy</p> <p><b>„S. Rachmaninow: Klavierkonzert Nr. 2 c-Moll, op. 18   Hanze Symphony Orchestra   Beor Lee, piano”</b></p> <p><a href="https://youtu.be/feY_xPUpw74?feature=shared">https://youtu.be/feY_xPUpw74?feature=shared</a></p> <p>tánc a zenére. Fújd a kezeden lévő levelet föl, próbáld, hogy minél hosszabban legyen a levegőben, vagy emeld magasba és engedd, hogy leessen. Táncolj közben.</p> <p>Vagy: képzel magadat egy falevélnak, és táncolj a zenére.</p> <p>Akit megérintek egy falevéllal, kúszva mehet ki a mosdóba, és öltözhet udvari felszerelésbe.</p>
<p><b>Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka</b></p>	<p>Rajz a születésnaposoknak</p> <p>A kedvenc orvosom rajz</p> <p>Őszmanó fej készítése az ajtóra (közös munka):</p>



	<p>Sapka közös befestése színesre(Mindenki egy csíkot festhet, nagycsoportosok sormintázhatnak is. Szakáll levelekből ragasztva.</p> <p>Őszi táj készítése :</p> <p>Levelek felragasztásával díszítésével</p> <p><a href="https://pin.it/6JFulp44N">https://pin.it/6JFulp44N</a></p> <p>vagy: levelek átsatírozásával</p> <p>Nyomhagyás, festés gyűjtött fenyőgallyakkal, tujaágakkal</p> <p>Rózsa hajtogatás: Hosszú csíkra vágott krepp papír félbe hajtásával, majd feltekerésével. Alul összekötjük, fülül kihajtjuk a leveleket.</p> <p>Mandala/kép készítés őszi termésekből, pisztáciából levelekből</p>
<p><b>Mozgás</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• a mindenna pos testmozgás játéka és feladatai</li> </ul>	<p>(Udvari ) mozgásos játékok:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Felállás sorban. Az aktuális mondóka elmondása, miközben az egyenletest tapsoljuk, vagy dobantjuk. Minden elmondás után más-más feladatot hajtunk végre a vár körül. (Azokat a feladatokat, ahol a tenyeret le kell rakni a gumitéglára, csak száraz időben és kesztyűben végezzük, mert a gumitégla befogja a gyerekek bőrét), pl.:</li> <li>• Futás</li> <li>• Oldalsó középtartásban röpködés</li> <li>• Szökdelés páros lábon</li> <li>• Magas térdemelés</li> <li>• sarokemelés</li> <li>• nyusziugrás</li> <li>• békaugrás</li> <li>• törpejárás</li> <li>• medvejárás (tenyér talajra érintésével vagy csak törzsdöntéssel és a 2 kar lógatásával)</li> <li>• sasszé</li> </ul>

- keresztmozgás: előkészítés: kaszáló mozdulat, majd bal kezéddel érintsd meg jobb térdedet, úgy, hogy térdedet felemeled, majd jobb kezéddel, bal térdedet. Ezt a mozgást folytasd folyamatosan.
- napimádás: háton fekvés, kar, láb megtartása a levegőben, amíg az óvónő 10-ig számol
- bohóc: terpesz-zár a hozzá hangolt karmozgással együtt: terpesz + taps a fej fölött, láb zárása és karok leengedése a comb mellé.
- pörgés-forgás saját tengely körül

Tűz, víz repülő mintájára vezényszavak végrehajtása

Mondókák lemozgása gimnasztikai elemekkel kísérve

Célba dobás gesztenyével  
séták

Gimnasztika, talptorna gesztenyével/kislabdával

Gesztényefogó: Akinél s gesztenye van, az a fogó, ha elkapott valakit a fogó, átadja a gesztenyét.

Pókfogó gesztenyével: Akinél s gesztenye van, az a fogó, ha elkapott valakit a fogó, átadja a gesztenyét.

Gesztényeszerző pókfogó: Mindenkinek van gesztenyéje, ha megérintesz, elkapsz valakit, akkor megszerzed a gesztenyéjét, rakd a hasadra, és így haladj tovább. Az győz, aki több gesztenyét szerzett.

Vigyünk gesztenyét a kismókusoknak, hogy ne éhezzenek!

Geszténye/labda vezetése szlalomban akadályok között

járás pad tetején, kar oldalsó középtartásban, gesztenyével a kézben hossz tengely irányú gurulás, a gesztenyét nyújtott karral a kézben tartva szlalom tenyéren talpon haladva, úgy, hogy a gesztenye a háton van, négykézláb mászás a padon, úgy, hogy a gesztenye a háton van hossz tengely irányú gurulás, a gesztenyét nyújtott karral a kézben tartva pókjárás szlomba az akadályok között

	<p>hason húzózkodás a padon, úgy, hogy a gesztenye a háton van hossztengely irányú gurulás, a gesztenyét nyújtott karral a kézben tartva</p> <p>Légzőgyakorlat: Tarts az orrod elé egy levelet, és lélegezz rá, fújd ki a levegőt az orrodon keresztül a levélre. Figyeld meg, hogyan mozog a levegő!Forrás: Nívó-Kristály</p> <p>Levél légzőgyakorlat Vegyél a kezedbe egy levelet, vagy tárd szét 5 ujjadat, mint egy levél, vezesd a másik kezed ujját végig a levélen, vagy a kezeden. Indítsd az ujjad / levél tövéből, szívod be a levegőt a hasadba, ha ujjad/levél hegyéhez értél tartsd bent a levegőt, majd vezesd az ujjadat fentről le a másik ujjad/levél tövébe, miközben kifúja levegőt. Így haladj végig az összes ujjadon/a levél összes hullámán.</p> <p>Légzőgyakorlat: 10-ig számolunk magunkban, én mutatom a számokat, minden szám után szívod be a levegőt, vedd a levegőt a hasadba, töltsd meg levegővel, majd fújd ki. Helyezd a kezedet a hasadra és a mellkasodra, érezheted, hogy hogyan töltődik meg levegővel.</p>
<p><b>Külső világ tevékeny megismerése</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Alapvető környezet és természet védelmi ismeretek</li> <li>• Matematikai</li> </ul>	<p>Házhoz jön a Vadaspark: Őszi készülődés foglalkozás</p> <p>Milyen évszak van? Ősz</p> <p>Játék: Téltre és Őszre jellemző dolgokat fogok mondani. Álljatok körbe a szőnyeg szélén / a szőnyegre rakott kötél mellé. Álljatok a szőnyegre/a kör belsejébe, ha az őszre igaz dolgot mondtam, és álljatok a parkettára/vagy a körön kívülre, ha téltre igaz dolgot mondtam.</p> <p>Álljatok terpeszbe, úgy, hogy az egyik lábatok a szőnyegen, a másik lábatok a parkettán van, ha mindkét évszakra igaz, amit mondtam. (Forrás: Horváth-Meszes Bettinától tanult játék)</p>

<p>tapasztalat ok</p>	<p>Ősszel mit csinálnak az állatok? Elbújnak, elraktározzák az élelmet. Elcsendesül a természet, készül a télre.</p> <p>Sokatoknak volt születésnapja ebben a hónapban. Milyen hónap van?</p> <p>Ebből a mondókából kiderül:</p> <p>November, ber, ber, ber, fázik benne az ember c. mondóka elmondása, mozgás rá gimnasztikai elemekkel kísérve.</p> <p>Milyen lehulló, földre pottyanó terméseket láhattok az erdőben, a fák alatt?</p> <p>A héjas gyümölcsök azok, amelyeknek a kemény csontos héjában rejtőző magbelét fogyasztjuk. Ezek a dió, a mogyoró, a mandula, a gesztenye.</p> <p>Séták: szelíd-, vadgesztenye, csipkebogyó, dió, fenyő/tuja gally, toboz és őszi levélgyűjtés.</p> <p>Zenehallgatás: Ködös Márton után c. dal eléneklése <a href="https://www.youtube.com/watch?v=ynmwMrop2ME">https://www.youtube.com/watch?v=ynmwMrop2ME</a></p> <p>Ki emlékszik, Márton napján milyen volt az idő? Ködös Mi az a köd? Ha a felhők egészen a föld felett szállnak, akkor ezt ködnek hívjuk. Tapasztalhattátok, hogy az orrotokig sem láttok el, hogy nem látjátok a házatokat, az utat. Mit tudunk megfejteni a dalból? Milyen lesz a tél, ha ködös volt az idő Márton napján? Enyhe. Mit jelent, hogy enyhe? Nem lesz olyan hideg.</p> <p>Ebben a dalban szerepel a Mártonon kívül valaki, hogy hívják?</p>
---------------------------	---

Csendkör: Szárított csipkebogyó körbeadása: Hoztam Nektek valamit ebben a kosárban. Körbe fogjuk adni, csak úgy tud mindenkinek eljutni, ha csönd van. Ha valaki hangoskodik, azt kikerüli, mert zavarja a zaj. Ne nézz bele a kosárba, csak nyúljt bele, és tapintással próbáld meg kitalálni, mi lehet benne, de ne áruld el! Ha mindenkinél járt már a kosár, meg fogom kérdezni, mi volt benne, a feltett kezeddal jelezheted, ha tudod a választ, kérlek, ne kiabáld be a megfejtést!

Mielőtt elárulom, elmondok egy rövid mondókát arról a dologról, amit megtapintottál:

Nyami nyam bogyóim a madárcák szeretik

Pele, őz, s a mókus egyesével szemezik.

<https://meskete.hu/mese/oszi-termesek/2702>

Csipkebogyó.

Ha kifelé mentek a mosdóba, megnézhetitek közelről is a csipkebogyót.

Mi az a csipkebogyó?

A csipkebogyó a vadrózsa vitamindús és gyógyhatású áltermése.

Nyáron virágzik, a növény törzsén és ágain durva tüskékkel. Az élénkpiros, fényes felületű csipkebogyó a húsos vacokból jön létre, aminek belsejében több kemény aszmagtermés kap helyet. Az első őszi fagyoktól kezdve lehet szüretelni.

<https://benu.hu/cikk/tudjon-meg-mindent-a-csipkebogyo-jotekony-hatasairol>

Ma van Erzsébet nap

Szent Erzsébet egy nagyon jószívű és segítőkész királynő volt.

Erzsébet nagyon sokat törődött a szegényekkel, éhinség idején élelmet adott nekik, ápolta a betegeket, gondozta a rászorulókat. Gyakran saját kezűleg osztott kenyeret és pénzt a szegényeknek, eladta ékszerait, drága ruháit és annak árából ruhát szőtt a szegéneknek. Lajos király megengedte Erzsébetnek, hogy kórházat rendezzen be a várban, ahol ő

ápolta, gondozta a betegeket a többi ápolóval, nővérkével együtt. Így szoktak viselkedni a királynék általában? Nem, ezért volt ő különleges. Nevéhez egy híres legenda fűződik.

Rózsa csoda elmondása:

Történt egyszer, amikor Erzsébet sógora, Henrik kormányozta a grófságot, amikor Henrik volt a király helyében, hogy a kicsi Erzsébet épp élelmet vitt titokban a szegényeknek, összetalálkozott Henrikkel, aki megkérdezte, mit visz a kosárban. Erzsébet engedelmesen átadta neki a kosarat, de Henrik illatozó rózsákat látott az élelem helyett.. Így Erzsébet elvihette az ennivalót az éhezőknek.

Szerintetek milyen névnap van november végén. Figyelj! Kihagyok 2 szót a versből, találd ki, mi lehet:

Birtalan Ferenc: Kata-köszöntő

Katalin nap híres időjárás jósoló nap volt, úgy tartja a mondás:

„Ha Katalin kopog, karácsony locsog.”

Ha Katalin kopog (fagy/esik a hó) akkor a karácsony enyhe lesz (nem fagy/nincs hó/eső), ha pedig Katalin locsog (nincs fagy/jó idő van/esik az eső) akkor karácsony kopog (fagy/esik a hó)

Most játsszuk is el:

„Ha Katalin kopog (kopogjatok a földön), karácsony locsog (lábatok emelgessétek föl, majd tegyétek le, mintha sárba léptetek volna),

Ha Katalin locsog (lábatok emelgessétek föl, majd tegyétek le, mintha sárba léptetek volna),

, karácsony kopog.(kopogás a földön)”

Ki ismer olyan embert, akit Katalinnak hívnak?

Panna és Emese anyukája Katalin.

A néphagyomány szerint: Szent Mihály napján kezdődött, és Katalin napján fejeződött be a kislelő, vagyis a lakomázás, az újbor kóstolás időszaka. Katalin nap után egészen farsangig már sem lakodalmat, sem bált nem lehetett tartani.

Katalin nap után egészen farsangig már sem lakodalmat, sem bált nem lehetett tartani. Ezért ezen a napon(Katalin napján) Katalin –bált és Katalin táncot tartottak. (Felhasznált Irodalom: Csízió)

Eljénekeljük, eljátsszok a gyere Kata táncba c. dalosjátékot

Ha adódik rá alkalom, behívjuk a konyhás Kati nénit a csoportba, és felköszöntjük névnapján: Elmondjuk a hüvelyk ujjam tésztát sütött c. mondókát névnapra átírva, és elmondjuk a mondást, a fent leírtak szerint kopogunk és locsogunk: „Ha Katalin kopog, karácsony locsog.”

Mi változott meg? játék őszi termésekkel vagy falevelekkel, képekkel, gyümölcsképekkel

Őszi termések csoportosítása(méret, forma és fajta szerint), számlálása, párosítása: több/kevesebb ugyanannyi

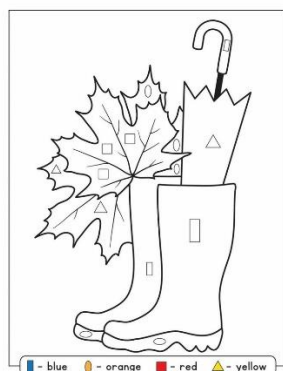
Nyúlj bele a zsákba, de ne nézz bele! Melyik őszi termést fogtad meg?  
Kirakok egy őszi termést, keresd meg ugyan azt a zsákban.

Nagyobbaknak: Kirakok egymás után több termést, azokat keresd meg a zsákban sorban, és rakd ki ugyan olyan sorrendben!

Logiko feladatok

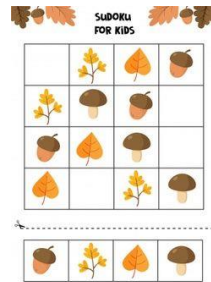
Feladatlapok

Sorminta, sorozat alkotása vagy folytatása őszi termésekből



<https://pin.it/2mGwr6cyY>

Sudoku:



<https://pin.it/7i3bw3QLk>

**Munka jellegű  
tevékenységek**

Önkiszolgáló tevékenységek (terítés, asztal leszedése), Naposi feladatok –asztalnál ülés sorrendjében

Különböző megbízások, (pl. zsebkendő/gyümölcsös kosár hozása,)

Öltözködés, gondozási teendők (fésülködés), rendrakás a csoportszobában, öltözőben, (homokozó) játékok elpakolása az udvaron. Ágyazás.

Szükség esetén könyvespolc, rajzasztal és babakonyha felelős választása. Könyvespolc felelős (könyvespolc rendben tartása, a polc rendjének ellenőrzése, a gyerekek figyelmeztetése a rend megőrzésére, és arra, hogy vigyázzanak a könyvekre)

Függöny behúzó és összekötő felkéréses alapon - tanulják a csomóköttést

Nagyok segítségül hívása a kicsikhez.

Napi szinten komposzt felelős kijelölése felkéréses alapon - A gyümölcs pucolásából származó hulladék kiöntése a komposztálóba.

Dió/mogyoró törés kalapáccsal/diótörővel.

Termésgyűjtés

Levelek gereblyézése



	Születésnaposnak rajzkészítés
<b>Differenciálás, tehetséggondozás, felzárkóztatás lehetőségei</b>	<p>A gyűjtött termékek cipelésében való segítség (nagyobbak többet vihetnek)</p> <p>Sudoku feladat (nagy csoportosoknak)</p> <p>Őszi táj készítésnél a nagyobbak több elemből készítik a képet</p> <p>Manó sapkájának díszítése sormintával (nagy csoportosok)</p> <p>Sorminta, hosszabb sorozat kirakása (nagy csoportosok)</p> <p>Hosszabb mesék, bonyolultabb népmesék nagy csoportosok számára</p> <p>Versek, mondókák, dalok tanulásánál a nagyobbaknál többet várok el, a kisebbeknek hosszabb gyakorlást biztosítok</p>

### Csipkerózsika (Grimmtestvérek)

Élt egyszer réges-régen egy király meg egy királyné; szerették egymást, népük is szerette őket; gond, baj, betegség sosem szakadt rájuk; de hiába volt meg mindenük, hiába termett nekik hét határ, hiába álltak válogatott paripák az istállójukban, hiába virultak a világ legszebb virágai a kertjükben: a szívük tele volt bánattal, napestig csak azt sóhajtozták: - Ó, ha nekünk gyerekünk volna!

De bármennyit sóhajtoztak, bárhogyan búsultak, nem teljesedett a kívánságuk. Már-már letettek a reményről is; alig szóltak már egymáshoz, mert ugyan mit is szólhattak volna a bánatukon kívül! A király magányosan járta az erdeit, de vadat sosem ejtett; a királyné meg egyre csak a kertjében tartózkodott, mintha sok dolga volna a világszép virágaival, pedig igazában rájuk sem tekintett, csak üldögélt a halastó partján, és búslakodott. Egyszer, ahogy megint ott szomorkodik a kőpadon, váratlanul loccsan egyet a víz, egy öreg béka ugrik ki a partra, odatotyog a királyné elé, és azt mondja:

- Ne búsulj tovább, szépséges királyné; azért jöttem ide hozzád, hogy a tudodra adjam: betelik végre a szíved vágya; nem múlik el egy egész esztendő, és lányod fog születni.

Úgy is lett minden, ahogyan az öreg béka megjósolta: a királynénak lánya született: hanem az olyan gyönyörű volt, hogy a király azt sem tudta, hová legyen örömeiben. Nagy lakomát rendezett, és nemcsak rokonait, barátait, jó embereit hívta meg rá, hanem az ország javasasszonyait is.

Tizenhárom ilyen javasasszony élt az országban, a királynak meg csak tizenkét aranyteríték volt a palotájában. Töprengtek, tanakodtak, mitévők legyenek, hogyan terítsenek tizenkét aranytányérral tizenhárom személyre. Végül a főudvarmester azt mondta:

- Uram királyom, nincs más megoldás: az egyik javasasszonynak otthon kell maradnia.

Minthogy ennél okosabbat senki se tudott tanácsolni, most már csak azt kellett eldönteni, ki legyen a tizenháromból az akit nem hívnak meg.

- Én azt ajánlom, hagyjuk otthon a legöregebbiket - szólt megint az udvarmester. - Az úgysem tud egyebet, mint zsörtölődni; zsémbes, morcos vénasszony, csak elrontaná a mulatságot.

Aztán meg ő lakik valamennyiük közül a legtávolabb innét, ki tudja, talán el sem jut hozzá a lakoma híre!

Ebben meg is egyeztek: kiküldtek tizenkét követet a tizenkét javasasszonyhoz, a tizenharmadikat meg otthon felejtették.

Mikor a vendégek mind együtt voltak, nagy fényel, pompával megkezdődött az ünnepség. A javasasszonyok sorra odajárultak a bölcsőhöz, és mindegyik megajándékozta valamivel a gyermeket: az egyik jósággal, a másik szépséggel, a harmadik gazdagsággal, elhalmozták mindennel, amit csak kívánni lehet a világon. Tizenegyen már ráolvasták a maguk áldását, mikor hirtelen-váratlan betoppant a tizenharmadik. Nem köszönt senkinek, nem nézett senkire futott egyenest a bölcsőhöz, s fennszóval így kiáltott:

- Halljátok a szavamat, király és királyné! Ti ugyan nem hívtatok meg engem, de én mégis eljöttem: ne mondjátok, hogy fukar vagyok: én is hoztam valamit a gyermeketeknek. Mikor a királylány betölti tizenötödik évét, megszúrja egy orsóval az ujját, és holtan esik össze! Ez az én ajándékom, amiért így bántatok velem!

Azzal sarkon fordult, és elhagyta a termet.

A vendégek elszörnyedtek, a királyné a rémülettől ájultan hanyatlott csipkés párnáira.

Akkor odalépett a bölcsőhöz a tizenkettedik javasasszony, aki még nem jutott szóhoz.

- Ahhoz nincs erőm hogy egészen föloldjam az átkot - mondta -, de enyhíteni tudok rajta. A királykisasszonynak nem halál lesz a sorsa, hanem csak százesztendős álom.

Ettől fogva a királynak csak egyetlen gondja volt: hogyan óvhatná még a lányát a reá váró veszedelemtől. Szigorúan megparancsolta, égessenek el minden rokkát, minden orsót az országban; még azt is megtiltotta, hogy kendert vagy lent termessenek a birodalmában.

A királylányon pedig megfogant a sok áldás; olyan szép, olyan kedves, olyan okos és illemtudó teremtés volt, hogy aki látta, nyomban megszerette. Teltek-múltak az évek, a kislányból nagylány lett, gyönyörűséges hajadon, s eljött az a nap is, amikor betöltötte tizenötödik évét. Az ország népe szebbnél szebb ajándékokat küldött neki, s vége-hossza nem

volt a sok köszöntőnek. Mikor aztán minden küldöttség elmondta mondókáját, és véget ért a születésnap fogadás, a király befogott a hintójába, kihajtatott a királynéval meg az udvarnéppel egy kis sétakocsikázásra.

- Levegőzünk egyet, kedves lányom, nem tartasz velünk? - kérdezte a lányát.

Hanem az inkább otthon maradt. Az udvarnép elporzott, a kastély elcsendesedett, csak odalent a konyhán folyt tovább a sürgés-forgás: készültek az esti lakomára. A királylány egy ideig nézegette amit a születésnapjára kapott - egy egész szoba megtelt a sokféle holmival -, aztán ráunt az ajándékokra, és sétálni kezdett a néma palotában. Hatalmas épület volt ez; volt egy szárnya, ahol a királykisasszony még soha életében nem járt; minek is járt volna, hiszen nem lakott benne senki, még csak vendéget sem szállásoltak soha ezekbe a szobákba. Ódon torony állt szárny végében, kőcsipkéit letördelték a viharok falára fölfutott a repkény, s alkonyatkor, ha rásütött a nap, a borostyán kúszó zöldjéből vaksin hunyorogtak ki apró, vasrácsos ablakai. "Vajon mi lehet a kastélynak ebben az elhagyatott részében?" - gondolta a királykisasszony, s megállt a vaspántos, repedezett tölgyfa ajtó előtt. Lenyomta a rozsdás kilincset. Az ajtó csikordult egyet, és szinte magától kitérült. Hideg pókhálós folyosóra lépett, termek és szobák nyíltak onnét, egyik a másik után; vastagon lepte őket a por, nehéz, dohos levegő úszott bennük, akár egy pincében. "Itt talán száz esztendeje sem nyitottak ablakot" - gondolta a királylány, és kíváncsian haladt tovább teremről teremre, szobából szobába, még a kamrákba is bekukkantott; de sehol nem talált semmit, legföljebb csak pókokat; nagy, körbe font hálókiközepén üldögéltek, és riadtan meredtek apró szemükkel a szokatlan látogatóra, vagy eszeveszetten menekültek fel lengő fonálhágcsójukon egy-egy sötét sarokba.

A királylány pedig csak ment, ment előre, nyitogatta az ajtókat, hallgatta a léptei visszhangját meg az ódon falakról lepergő vakolat finom zizegését, s egyszerre csak odaért a torony aljába. A sötét, kőpadlós, kerek helyiségben ócska limlomok heverték a fal tövében: egy törött páncél, egy félrebillent sisak, egy ezüstpitykés, foszladozó, divatból régen kiment ruhaderék, s ki tudja még mi minden. A királylány csodálkozva nézte ezt a sok régiséget, aztán ahogy megszokta a szeme a félhomály - mert kintről csak egyetlen rostélyos ablakszemen szűrődött be némi világosság -, megpillantotta a toronyalja zugában a csigalépcsőt: az vezetett fel a toronyba.

Megállt a tövében, és fölnézett a szűk odúba; egy kicsit borsózott ugyan a háta, de azért mégiscsak elindult; ha már idáig eljött - gondolta -, nem fordul vissza anélkül, hogy a tornyot is be ne járná. Könnyű léptei alatt meg-megcsikordultak a kanargó lépcső szuvas fokai.

Először egészen sötét volt, aztán mintha gyér világosság derengett volna; egyszerre csak ott állt egy ajtó előtt, annak a résein szűrődött ki valamicske fény. Benyitott, és halkán felsikoltott

a meglepetéstől: az ajtó kis kamrába nyílt, a kamrában ágy, asztalka, szék meg valami furcsa, pergő szerszám, amellet egy vénséges vén anyóka kuporgott, és szapora kézzel művelt valamit, de hogy mit, azt a királylány nem tudta; mert még sosem látott ilyesmit.

- Jó napot, anyóka! - mondta, és kíváncsian belépett a kamrába.

Az öreg bólintott, de nem tekintett fel a munkájából. A királylány közelebb lépett hozzá, nézte, nézte a furcsa, zümmögve pergő szerszámot, és megkérdezte:

- Mit csinálsz, anyó?

- Fonok - felelte az öreg.

- Fonsz? - kérdezte csodálkozva a királylány. - Életemben soha nem hallottam még, hogy valaki fonjon. Mire jó az?

- Arra, hogy a lenből fonál legyen, a fonálból meg ruha a te karcsú derekadra.

- És mi az, ami olyan vígan pereg ott előttd?

- Az az orsó. Gyere csak ide, nézd meg közelebbről, ha olyan kíváncsi vagy rá.

A királylány odament, és sorra megnézett, megtapogatott mindent a rokkán: a kerekeket, a guzsalyt, a fonalat, az orsót; de ahogy az orsóhoz ért, olyan ügyetlenül nyúlt hozzá, hogy megszurta vele az ujját. Abban a pillanatban beteljesedett a réges-régi átok: a királykisasszony lehanyatlott az ágyra, és mélységes mély álomba merült.

És vele együtt álomba merült az egész kastély. A király meg a királyné éppen akkor érkezett haza kíséretével a kocsikázásból; beléptek a csarnokba s ott helyben azonnal elaludtak, és elaludt körülöttük az egész udvari nép. És elszenderültek a lovak az istállóban meg a kutyák az udvaron, a galambok a háztetőn meg a legyek a falon, még a tűzhelyen lobogó tűz is elcsöndesedett és elaludt, a sült nem sistergett tovább a serpenyőben, a víz nem rotyogott tovább a fazékban; a szakács éppen nyakon akarta vágni a szeles kuktát, de a keze megállt a levegőben, s elaludt ő is, a kukta is meg a kisszéken a konyhalány is; elpihent a szél is, és a kastély előtt egyetlen levél sem rebhent többé a fákon.

Körös-körül pedig sűrű vadrózsasövény sarjadt, évről évre magasabbra nőtt, körülfonta és végül úgy befutotta a kastélyt, hogy többé semmi sem látszott belőle, nem látszott még a torony tetején szendergő lobogó sem.

Az országban az öregebbek még jól emlékeztek a királykisasszony keresztelőjére, s ha idegen vetődött az országba, vagy a fiatalabbak faggatták őket a rózsabozót titka felől, mindig elmondták a gonosz boszorkány átkának meg a tizenkettedik javasasszony jóslatának a történetét. Hanem ahogy teltek-múltak az évek, az öregek lassacskán elhaltak, s velük a régi dolgok emlékezete is kiveszett; az apákból nagyapák, a fiúkból apák lettek, s azok már csak

annyit tudtak mesélni a fiaiknak, hogy ott, a mögött a járhatatlan bozót mögött egy gyönyörű szép királylány alszik, Csipkerózsika a neve, és talán nem is fog fölébredni soha többé. Néha, messze földön egy-egy idegen királyfi is meghallotta az alvó Csipkerózsika hírét; fölkerkedett, és megpróbált áthatolni hozzá a sövényen; de a tüskés ágak olyan sűrűn összefonódtak, olyan erősen összekapaszkodtak, mint megannyi egybekulcsolt kéz. Aki közéjük merészkedett, egy ideig vagdosta őket fejszével, baltával fűrészszel, aztán elfáradt, fönnakadt a tövisek közt, az indák körülölelték, rátekeredtek, megfojtották, s híre-hamva sem volt többé. Így jártak mind egymás után; szomorú sorsuknak messze földön híre kelt, s végül már senki sem akadt, aki megpróbálta volna kiszabadítani vadrózsabörtönéből az alvó Csipkerózsát.

A bozót pedig csak nőtt, növekedett; nem merészkedett a közelébe senki, még a vándormadarak is elkerülték.

Aztán hosszú-hosszú évek után ismét ellátogatott egy királyfi abba az országba. Már akkor senki nem tudta igazában, hogyan támadt, mit is rejt a vadrózsarengeteg; beszéltek ezt is, azt is, különféle mendemondák jártak szájról szájra; a királyfi hiába kérdezősködött, az emberek csak a vállukat vonogatták. Ő azonban nem hagyta annyiban a dolgot, s végül is talált az országban egy igen-igen vén apókát, aki még az öregapjától hallotta valaha gyerekkorában, hogy abban a vadonban van valahol egy kastély, s benne alszik időtlen idők óta, talán már száz esztendeje is a világszép királylány, Csipkerózsika, és vele a szülei, a király meg a királyné s mind az egész udvaruk.

Akkor a királyfi felsóhajtott, s végül így szólt:

- Ha száz ilyen erdő áll is az utamba, nekivágok, és fölkeltem álmából Csipkerózsát!

A jó öreg hiába tartóztatta, a királyfi nem hallgatott rá, s egy karddal nekiindult a bozótnek. És ahogy ért, és fölemelte a kardját, hogy utat vágjon magának a tüskés indák közt, a sűrű sövény egyszeriben kivirágzott, a bokrok bókolva szétváltak előtte, sértetlenül átengedték, aztán szelíden ismét összeborultak utána. Mert éppen ekkor telt le a száz esztendő, és ez volt az a nap, amelyen föl kellett ébrednie Csipkerózsának.

A királyfi pedig ment a virágos vadonban; egyetlen ág nem tartóztatta fel, egyetlen tüske nem karcolta meg. Belépett a kastély udvarára és körülnézett. A lovak ott feküdtek az istállóban a szalmán, és aludtak; a foltos vizslák és agarak ott heverték a tornác alatt, és aludtak; és a háztetőn fönt ültek a galambok, fejüket a szárnyuk alá dugták és bóbiskoltak.

Átment az udvaron, és bement a palotába. Odabent aludtak a falon a legyek; a konyhán a szakács még mindig úgy tartotta a kezét, mintha nyakon akarná csapni a kuktát; a konyhalány

ott ült a kisszéken, ölében a tyúkkal, amit meg akart kopasztani. A csarnokban ott feküdtek mind az udvari emberek, fent a trónon a király meg a királyné, és mindnyájan aludtak. A királyfi pedig ment tovább, egyre tovább, végig a palotán, végig a hosszú folyosón, teremről teremre, szobáról szobára a néma, százesztendős csöndben, s itt már nem látott mást, csak egy-egy mozdulatlanul alvó pókot, porlepte, kerek hálója közepén. Végül elért a torony aljába, fölment a csigalépcsőn, benyitott a kis kamrába, és meglátta az ágyon az alvó Csipkerózsát.

Egy pillanatig úgy állt ott, mint akit megbűvöltek, mert a királylány olyan szép volt, amelyet ő még csak elképzelni sem tudott. Nézte, nézte, és moccanni sem mert, mintha attól félne, hogy ha fölébreszti, egyszeriben eltűnik a szeme elől, mint egy tündér. Aztán halkán, lábujjhegyen odament hozzá, térdre ereszkedett az ágya mellett, és megcsókolta.

Ahogy az ajka hozzáért, Csipkerózsza sóhajtott egyet, arca kipirult, szeme föl pattant; mosolyogva nézett a királyfira, úgy kérdezte:

- Ki vagy te?

A királyfi pedig felelte:

- Eljöttem hozzád, hogy fölébresztelek százesztendős álmodból, és megkérjem a kezedet.

Csipkerózsza nem szólt semmit, csak odanyújtotta neki a kezét, és odahajította fejét a vállára. Aztán elindultak, kart karba fűzve, végig a lakatlan termeken és szobákon. A pókok följédtek, és riadtan menekültek a sötét sarokba. Az öreg tölgyfa ajtó csikorogva tárult ki előttük. Beléptek a csarnokba. Ott egyszerre fölébredt a király meg a királyné meg az udvari nép; odakint az istállóban fölkeltek fektükből a lovak, megrázták magukat, és nyihogni kezdtek; a tornác alatt fölugrottak a kutyák, farkukat csóválták, és vidáman csaholtak; a háztetőn a galambok kihúzták fejüket a szárnyuk alól, körülnéztek, és nekirepültek a messzi határnak; a falon futkározni kezdtek a legyek, a konyhában a tűzhelyen föllobbant és táncba fogott a láng, a serpenyőben sercegve sült a pecsenye, a szakács hatalmas nyaklevest adott a kuktának, a szolgáló megdörgölte a szemét, nyújtózott egyet a kisszéken, és tovább kopasztotta a tyúkot.

A királyfi pedig feleségül vette Csipkerózsát, hét országra szóló lakodalmat ültek, és boldogan éltek, míg meg nem haltak.

[https://www.grimmstories.com/hu/grimm\\_mesek/csipkerozsika](https://www.grimmstories.com/hu/grimm_mesek/csipkerozsika)

**A kicsi dió (Magyar népmese)**

Élt egyszer egy szegény ember, s annak annyi volt a gyermeke, mint a hangyaboly. A gyermekek sokszor harmadnapig sem kaptak egy falat kenyeret, olyan nagy szükség volt a háznál. A szegény ember azért elindult, hogy valami kevés ennivalót keressen a gyermekei számára. Amint megy egy erdős helyen, eleibe áll az ördög ember képében, s azt kérdi tőle: - Hova mész, te szegény ember? - Én megyek, hogy egy kis élelmet szerezzek a gyermekeimnek, ha valamihez nem fogok, mind meghalnak étlen - feleli a szegény ember. Arra azt mondja az ördög: - Azért egy tapodtat se menj tovább, majd én adok neked egy olyan portékát, amit ha okosan használsz, gazdag leszel, s nem lesz soha szükség a házádnál. Nesze ez a kicsi dió, ennek az a tulajdonsága, hogy akármit parancsolsz neki, mindjárt meglesz egyszeribe. - De hát én azért neked mit adjak? - azt kérdi a szegény ember. - Én nem kérek sokat - feleli az ördög -, csak azt add nekem, amit te nem tudsz a házádnál. A szegény ember gondolkodik, hogy mi volna az, amit ő nem tud. De semmi eszébe nem jutott, s minthogy erősen meg volt szorulva, odaígérte. Akkor az ördög átadta a diót a szegény embernek, s elváltak egymástól. Hazaérkezik a szegény ember a dióval, s kérdi a felesége: - Hát hoztál-e valami ennivalót? Mert szinte halunk éhen, úgy oda vagyunk! - Én, hallod-e, semmi ételfélét nem hoztam - azt mondja a szegény ember -, hanem hoztam egy ritka diót. Ezt pedig adta nekem egy ember, s az azt mondta, hogy ennek a diónak akármit parancsoljak, minden éppen úgy lesz. - S ezt miért adta neked, mert tudom, hogy ingyen csak nem adta - kérdi a felesége. Azt mondja rá a szegény ember: - Nekem egyebet nem mondott, csak annyit, hogy amit én a házámnál nem tudok, azt adjam neki a dióért. Én gondolkodtam, de semmit se tudtam olyat, oda is ígértem. Arra fellobban a felesége, s azt mondja: - No, te pogány, mit tettél, látod-e, én most várok gyermeket, s te azt nem tudtad eddig, s eladtad előre a gyermekünket. - Már, feleség arról én nem tehetek, ennek most már úgy kell lenni - azt mondja az ember, s parancsol a diónak: - No, te kicsi dió, az én házam népének velem együtt étel, ital, ruházat s minden bőven legyen! S arra meglett minden, amit az ember mondott, s a háznép olyan jóllakott a legfinomabb ételekkel, ahogy többször sohasem. A gazda mármost még nagyobbra akart terjeszkedni, s parancsolta a diónak, hogy neki a kicsi háza helyett legyen egy szép kőháza, körülötte szép kertek, a mezőn, közel a faluhoz, az ő számára szép kaszálók s szántóföldek, azonkívül mindenféle marhák, majorságok. Meg is lett minden, éppen az ő kívánsága szerint. Gazdag ember lett a szegény emberből, s közben a feleségének is megszületett a gyermeke. Mikor a legderekasabban folytatnák a gazdaságot, egyszer egy estefelé hozzá megy két öreg ember, s szállást kérnek tőle éjszakára. Ő adott is szállást örömmel s jó vacsorát. Este, ahogy vacsorálnak, azt mondja a két öreg a beszéd között a gazdának: - Tudjuk mi, hogy az ördög eljön az éjjel, hogy ha lehet, elvigye a te legkisebb

gyermekedet, akit te nem tudva, szorultságból odaígértél neki. Mi azért jöttünk, hogy az ártatlant megmentjük, hogy ne essék az ördög kezébe. Fogadd meg a mi szónkat: mikor lefekszünk, tegyél az asztalra az ablak mellé egy egész kenyeret, hadd legyen az ott az éjjel. A gazda az asztalra teszi a kenyeret, s azzal lefeküsznek, s elaludznak mind, ahányan voltak. Mikor legmélyebben aludnának, egyszer tova éjfél felé kinn az ablak alatt megszólal az ördög, s azt mondja: - Hallod-e, házigazda, tudod, mit ígértél nekem, mikor az erdőben találkoztunk? Add ki most, én azért jöttem. E szavakat a háziak közül senki sem hallotta, mivel mind aludtak, de a kenyér megszólalt az asztalon, s azt mondta: - Csak ülj vesztig odakint, várakozzál egy keveset, tűrj te is, mert én is eleget tűrtem s várakoztam. Engem még az elmúlt esztendőben ősszel elvetettek a földbe, egész télen ott ültem s várakoztam, várakozzál te is. Mikor kitavasult az idő, akkor nőni kezdtem lassanként, s vártam, hogy nagyra nőjek, várj te is. Mikor az aratás eljött, valami horgas vassal nekem estek, levagdaltak, csomóba kötöttek, de túrnöm kellett, tűrj te is. Azután szekérre raktak, egy rúddal lenyomtatnak, a faluba vittek, s várakoztam, várakozzál te is. Ott asztagba raktak, rám tapodtak, hogy ropogtam bele, s túrnöm kellett, tűrj te is. Onnan behánytak a csűrbe, valami összebogozott két darab fával agyba-főbe s két oldalba is jól megverték, de túrnöm kellett, tűrj te is. Onnan zsákba gyúrtak, malomba vittek, két keringő kő közé öntöttek, hogy egészen összeromlottam. De el kellett túrnöm, tűrj te is. Onnan hazavittek, tekenőbe tettek, rám töltöttek valami sós vizet, s az öklükkel két óra hosszat dömöcköltek, gyúrtak, kínoztak engem. S akkor, ami legnagyobb kín a világon, egy behevített égő tüzes kemencébe behánytak egy nagy falapáttal, de túrnöm kellett, tűrj te is. Ott jól megsütöttek, még meg is égettek, onnét kivettek, ide behoztak, egy nagy vaskéssel darabokra hasogattak. No, látod már, hogy én mennyit tűrtem, szenvedtem s várakoztam, tűrj s szenvedj, s várakozzál te is. Az ördög erősen bízott, hogy mihelyt a beszédnek vége lesz, övé lesz a gyermek, de abban bizony megcsalatkozott, mert éppen a beszéd végével megszólalt a kakas, s azontúl nem lehet neki hatalma az emberek között. Azért hát elfutott a maga országába. Így maradt meg a gazdának a kicsiny gyermeke. Jókor reggel a gazda jó reggelit adott a két öreg embernek, s megköszönte a feleségével együtt, hogy a fiacskájukat megmentették az ördög kezétől. A két öreg avval továbbutazott, s a szegény ember meg a felesége ma is gazdagon él, hacsak a kicsi diót el nem veszítették azóta. Kriza János Az álomlátó fiú - székely népmesék - Móra Ferenc Könyvkiadó Budapest - 1961

<https://www.nepmese.hu/mesetar/mesek/a-kicsi-dio>

**Tordon Ákos: Egyszem cinege erdei élete**



– Én is úgy keltem ki a cinegetojásból, akár a többi cinegefióka – mesélte a cinege. – Úgy csipogtam, úgy tátogattam kicsi csőrömet, akár a többiek. Velük együtt növekedtem, velük tanultam meg repülni, hanem egyben mégis különböztem a többi cinegétől: nem akartam elhagyni az erdőt, s mikor azok mind a kertek, házak, emberek közelében kerestek szállást maguknak télvíz idejére, én ott maradtam szép hazámban, a rengeteg nagy erdőben.

Tavasszal bújtam ki a cinegetojásból, amikor zöldült a világ, csak a vidám és zöld nyarat ismertem, s azt hittem, örökké tart! Az ősztől nem ijedtem meg, a szín pompás tarka erdő a zöld erdőnél kis jobban tetszett nekem, hanem amikor eleredt a levéleső, s hullott a fákról, bokorról, bizony összeszorult a szívem.

Az éppen megült faágról a földet beborító levélszőnyegre néztem, amikor váratlanul egy igyekvő csigabigát pillantottam meg.

– Hová visz téged a nagy igyekezet, Csigabiga?

– Ide-ide, a fa tövébe... – felelte a Csigabiga.

– Milyen jó, hogy éppen ennek a fának az ágán ülök, most elbeszélgethetünk kedvünkre egymással! -örültem meg a Csigabiga válaszára.

– Szó sem lehet róla! – szólta a Csigabiga nagy komolyan. – Bebújok a csigaházba, csigaházam betakarja az avar, a hullott levelek szőnyege, s én alszom a jó melegben, csak tavasszal bújok újra elő! – S azzal már ott se volt, azaz mégis ott volt, csak nem láthattam többé, mert mélyen elrejtett a levelek alatt.

– Jó álmokat! – kiáltottam mérgesen, és elröppentem. Barátomat, a kis mókust kerestem fel. Álmosan ült a fészében, és lompos farkával vigyázva takarta roskadásig elemózsiával telt kamrácskájának ajtaját.

– Ilyenkor, téli álmom előtt már nem szívesen fogadok vendégeket... még legjobb barátaimat sem...- mondta barátságatlanul, és nagyot ásított.

– Bocsáss meg, kedves Mókus – válaszoltam udvariasan-, nem tudtam, hogy a mókusok ilyentájt aludni készülnek...- és odébbálltam.

Erdő fölött szálltam, mező fölött szálltam. Az egek pásztorai, a szelek, fellegnyájukat terelgették az égen...és lenn, a mezőségen éppen akkor iparkodott haza a Mezei Egérke.

– Hová-hová, Mezei Egér? – szólítottam meg. A Mezei Egérke előbb megijedt és elbűjt, de amikor meghallotta, hogy én, Kiscinege szóltam hozzá, előbűjt hirtelen rejtekéből, és így felelt:

– Hazamegyek a házamba, föld alatti lakásomba...Jobb odabent, mint idekint...Nézz csak fel az égre, látod-e a sok felhőt, azok hozzák az esőt! – s már ott se volt.

Eszembe jutottak a fürge gyíkok, békák, a hallgatag erdei siklók, vajon hová tűntek? Bizony ők is átalusszák a telet, ki kövek alján, ki öreg fák odvában, sötét üregében, ahol helyet talál. A Hörcsög is, mintha drága prémbundáját féltene az esős és zimankós időjárás viszontagságaitól, föld alatti termeiben, begyűjtött gabonájából eszegetve szundikálja át a telet. Maga a Borz sem sétál kinn a nyirkos, nedves időben, hanem száraz és tiszta lakásában, a Borz-várban éldegél.

De én ágról ágra szállva még vígan éltem. Már kinőtt meleg téli tollruhácskám, megvédett a hideg szél ellen. Amikor eleredt az eső, így énekeltem:

Ess, eső, ess...engem ne keress...!

De az eső mégis rám talált, én meg egy csapzott bundás Nyuszira akadtam. Meg is dorgáltam nyomban:

– Ilyenkor minden rendes Nyuszi a Nyuszi-házban alszik!

– Micsoda!?! – szökkent talpra a tapsifüles Nyuszi. – Hogy költheted ilyen henye hírét a Nyúl-nemzetségnek?

– Hogyan? Ti nem alusztok téli álmot? – csodálkoztam. Bizony a Nyuszi válaszra sem méltatott, hanem megvetően odébb iramodott. Később az Őzike magyarázta meg nekem, hogy a Nyuszi, mióta világ a világ, esőben, szélben, hóban, fagyban a szabadban marad, s újonnan nőtt meleg téli bundájában dacol a hideggel.

Őzike lett ekkor az én jó barátom, ő mesélte el azt is, hogy a Medvék is barlangjaikba húzódtak, és hosszú téli álomra hajtották medvefejükét. Fagyos szél zörgette az ágot, napról

napra nőtt a hideg, aztán egyszerre csak fehér lett a világ. Olyan fehér, amilyenek előtte sohasem láttam.

– Mi ez a nagy fehérség? – kérdeztem Őzikét, aki annyival okosabb volt nálam.

– Ez a hó ...-felelte. – Alvó erdők, alvó mezők takarója...

– Szépnek szép... – ismertem el – csak éppen elfedi előlem az ebédemet, nem látom az apró magvakat, szemeket...s bizony nekem már nagyon üres a begyem!

Harmadnapra még üresebb lett. S hiába kértem a fától, erdőtől, mezőtől tanácsot: mitévő legyek, aludtak mind, s én ott álltam a nagy télben, tanácstalan. Bántam-szántam, miért is nem hallgattam cinegetestvéreim tanácsára, miért maradtam künn az erdőn? Aztán gondoltam egy nagyot, s utánuk repültem. Meg is találtam őket, s velük együtt átvészeltam a telet. Azóta is mindig a házak közelébe költözöm télire.

Nemes Klára: Csipkebogyó és Rózsatövis I. A szív három próbája

Élt egyszer réges-régen, a tündérek, táltosok, sárkányok és más csodalények idejében egy ifjú király. Bátor király –mert így hívták- Kristályország uralkodója volt. Gazdag birodalmának híre eljutott a Világ Négy Égtája felé. Szikrázó kristályhegyek, hatalmas tölgyfaerdők, illatozó rétek, selymes fűvű legelők csalogatták magukhoz a messzi országból érkezőket. Követek álltak hosszú sorba hercegnőjük vászonra festett arcképével, a király azonban nem választott arát. Pedig mindegyik szép volt!

Történt egy szép napon, hogy az ifjú uralkodó az erdőben vadászott. Űzőbe vett egy őzet. A kecses állat a sűrűbe iramodott. Bátor király a Kristály tónál talált rá, mikor a szomjazó őz a csillogó víz fölé hajolt. Megfeszült az íj, a nyílveendő hegye a napsütésben vörösen izzott. Az őz rémületében a patájával aprókat dobantott. A csilingelő habokból kiemelkedett egy lány, aki édesen mosolygott, ruhája színeiben pompázó virágszirmokból állt, fején kicsiny diadém ragyogott.

Az ifjú király ámulatában leengedte fegyverét és esdekelve kérte a lányt, legyen a hitvese, mert mindig órála álmodott. Napra nap jött, éjre éj, mire a csodaszép lány igent mondott. Hétországra szóló lakodalmat csaptak, és Szépséges –mert így nevezték el a bájos menyasszonyt - aranypénzt szórt a hintajából a szegények közé.

Csak egyvalaki nem tudott osztolni az uralkodó boldogságában. A király vén dajkája, kinek kedves külseje mögött gonosz lélek lakozott.

Dúlt-fült mérgében, amikor megpillantotta a szépséges lányt és elhatározta, addig nem nyugta, míg el nem veszejt az ártatlant.

Boldog békesség uralkodott a palotában. Bátor király szerelme zálogaként hatalmas parkot építtetett a várudvar köré. Apró tölgy és gyümölcsfacsemeték százai, megszámlálhatatlan mennyiségű cserjék, vágott sövények, illatozó, színes rózsabokrok pompáztak a finoman metszett kristálykutak között. A park díszé egy vízirózsákkal teli kis tó volt, ahol naplementekor megjelent az őzbak, hogy hús vizével szomját oltsa.

Szépséges legtöbb idejét a parkban töltötte kedvenc virágai között.

Harmatvízben mosdott, lágy fuvallattal fészülködött és olyan édesen dalolt, hogy még a madarak is elcsendesedtek az ágak között.

Telt-múlt az idő, a facsemeték magasra nőttek, megerősödtek, édes ízű gyümölcsök ringatóztak vastagodó ágaikon. Szépséges boldogságát lassan behálózta a fájdalom. Nem született gyermeke, pedig a menyegző óta már három napsütötte nyár telt el.

Hiába intette türelemre a király, a szíve vigasztalhatatlan volt. A vén Dada édes beszédével, álszent gondoskodásával megpróbált a királyné bizalmába férközni, Szépséges azonban oly ártatlan, oly tiszta volt, hogy ellenállt minden alattomos hízelkedésnek. Esténként elővette gyerekkori gyöngybabáját és becézgetve álomba ringatta. Olyankor lágy altatódal lebegett a légben, apró kristálycsengők kíséretében.

Egy borongós, hűvös délután hírnök érkezett a palotába. Bátor király aggódva hallgatta a szomszédos uralkodó üzenetét. Nemrég a vadászaton megbokrosodott a lova és levetette a hátáról. Súlyosan megbetegedett, ezért uralkodói teendőit kénytelen átruházni egyetlen fiára Doran hercegre.

Bátor király egész éjszaka elgondolkodva járt-kelt a palotában. Mivel Szépséges még mindig nem ajándékozta meg trónörökössel, veszélybe sodródhat országa békéje. Utód nélkül idegen kézbe kerülhet Kristályország.

Másnap hajnalhasadtakor magához hívatta hadvezérét. Három napon át folyt lázasan a tanácskozás. Negyednap békekövetet küldtek Doran herceghez megkoronázásának alkalmából. A követ három ajándékokkal megrakott szekérral és egy tejfehér paripával indult útnak.

Az új uralkodó azonban harcolni kívánt. A Világ Négy Égtája felé küldte hírnökeit a háború szelével.

Hetednap Bátor király hűségese alattvalói állig felfegyverkezve várták hadvezérük parancsát.

- Kérlek, ne sírj - vigasztalta Szépségest csendesen a király – Szerelmedet, mint legdrágább kincsemet itt őrzöm a szívemben. Hidd el, megóv minden bajtól, és hamarosan visszatérek!  
- Nyugodt szívvel harcolhatsz királyom. Úgy vigyázok az úrnőre, mint két szemem fényére! – ígérte hamis mosollyal a dajka – Vigasztalom és gyámolítom majd, mint téged gyermekkorodban. Járj szerencsével!

Trombita harsant, elindult a menet és Bátor király délceg alakja hamarosan beleolvadt a messzeségbe.

A királyné megremegett. Olyan rossz érzés kerítette hatalmába!

- Legalább egy gyermekem lenne, aki feloldaná bánatom – sóhajtott fájdalmasan – Egy gyermek, aki nevetésével megédesítené az életem, aki boldogsággal töltené el a szívemet!

- Fiatal vagy még úrnőm, meglátod, elérkezik majd ez a várva várt pillanat – szólalt meg a Dada, miközben álnok lelkét boldogság járta át.

- Hálás vagyok, amiért vigaszt nyújtasz nehéz perceimben, köszönöm jóságod! – mondta a királyné szomorúan – Most sétálok egy kicsit a parkban, kedvenc rózsáim talán megnyugtatták háborgó lelkemet.

Alighogy eltűnt Szépséges a szivárványszínű kert kapu mögött, a vénség földalatti rejtekhelyére sietett, hogy újra elkészítse azt a mérgező varázsitalt, melytől a királyné eddig még gyermektelen maradt.

- Még hogy én jóságos! – nevetett fel miközben fortyogó üstjében kékes színű kotyvalékát kavarta – Hiszékeny királyné, engem nem bűvöl el szelídséged! Inkább gyűlölöm nyájasságod, kedves szavaid kígyóként tekerednek sötét szívemre. Szépséged fiatalságodban rejlik, ezért fiatalságodat sok-sok fájdalommal megtöröm. Öreg leszel és rút, mint én magam! És gyermeked? Kívánom, ne legyen soha! Légy átkozott!

Eközben Szépséges bánatosan sétált a kristálykutak között. Alkonyat táján leheveredett a Csipkefa tövébe és könnyű álomba szenderült. Váratlanul éles rikácsolás zavarta meg a csendet. Szépséges felriadt. Egy terebélyes tölgyfa lombkoronája közül Kristálymadár zuhant sebzetten a virágágyások közé. Egy sólyom ereszkedett végső csapásként az átlátszó madár fölé. A királyné nem tétozott, felkapott néhány követ és a sólyom felé hajította. A ragadozó madár a harmadik ütés után vijjogva elszárnyalt, Szépséges pedig a sebesülthöz lépett, hogy meggyógyítsa.

- Szegény kristálymadár, törött szárnyal nem jutsz el messzire és a sólyom is rád talál. Kérlek, maradj a kertemben, itt nem bánthat senki sem. Van gyógyító kenőcsöm, élesztőforrasztó fűből, amit régebben, amikor a tavi tündéreknél laktam, hálája jeléül egy sárga kis kígyótól kaptam.

- Emberi hangon szólok hozzád drága királyné –nyitogatta csőrét a megsebzett madár –  
Kristályerdőt, Kristálymezőt bejártam, de hozzád fogható szépséges-jóságos teremtetést még  
nem láttam. Az a rettenetes sólyom, már régóta üldöz, sosincs tőle nyugtom. Mindig sikerült  
elmenekülnöm, ma azonban, ha nem segítesz rajtam, végem van. Kívánj bármit s én  
megteszem!

Szépséges sóhajától megrezdültek a falevelek.

- Sajnos az én bánatomra nincs orvosság!

- Csak áruld el, kérlek, mi után sóvárogsz ilyen nagyon? – biztatta a Kristálymadár.

- Egy gyermeket szeretnék – szólalt meg Szépséges néhány pillanatnyi csend után – Egy szép  
aranyhajú kisfiút, vagy kislányt. Teljesen mindegy. Bárcsak anya lehetnék!

- Varázserőmnél fogva segíteni tudok a bajodon. Tépj le egy csipkebogyót arról az ágról, vagy  
inkább kettőt a biztonság kedvéért és lefekvés előtt edd meg. Reggel aztán harmatvizet igyál  
rá. Meglátod, teljesülni fog a kívánságod!

A királyné a Csipkefához lépett, és letépett bogyóiból két aprócska szemet a tenyerébe rejtett.  
És megtörtént a csoda! Szépséges kilenc hónap múlva két aranyhajú lánygyermeknek adott  
életet.

Nappal boldog kacagástól zengett a palota, ahogy az anya gyermekeivel játszadozott. Este  
azonban, mikor a két királyi bölcső némaságban nyugodott, Szépséges vágyakozó szívébe  
belemart a fájdalom. Bátor király még mindig nem tért vissza a háborúból, s a hírnöknek, kit a  
királyné nagy örömmel indított útnak, nyoma veszett.

Az őszt egyre több ős követte és a két hercegnő már elérte a Csipkefa legalsó ágát. Oly  
egyformák voltak, hogy még királyi édesanyjuk sem tudta megkülönböztetni őket. Talán ha  
nevet kaptak volna!

- Bátor királynak kell elneveznie a gyermekeket! – erősködött Szépséges.

- És ha soha többé nem tér vissza?- kérdezte a Dada hamiskásan, mert a fájdalom csiráját  
akarta elültetni a királyné szívébe.

Szépséges azonban napról-napra erősödött.

„Miért nem tudom szétzúzni benne a reményt? Miért nem sápad a gyöngeségtől? Miért nem  
ráncosodik a sok sírástól? És hogy születhetett meg a két királyi gyermek?” Tizenkét éve  
tépelődött ezen a dajka mindhiába, megfelelő választ sosem talált a kérdéseire.

- Talán nem volt elég mérgező az ital, hogy magtalan maradjon. Mást kell kitalálnom!

Néhány hosszú éjszaka után rájött, hogy törheti apró szilánkokra Szépséges anyai szívét.

Egy hűvös, esős délután, mikor a palotában mindenki elszenderedett a gonosz vénség az ikrek szobájába settenkedett. „Még nem alszanak”, állapította meg dühösen, mikor az ágy felől csilingelő hangokat hallott.

- Mesélni jöttem – mosolygott az aranyhajú hercegnőkre.

- Arról a tündérről – kérte az egyik – aki megtörte a boszorkány varázslatát. Tudod, mikor a kristálysobor szépséges ifjúvá változott!

- Inkább a sárkánnyal küzdő királyfiról szóljon a történet! – kiáltott fel a másik – Olyan csodálatos, amikor kiszabadítja a királykisasszonyt!

- Mézdongóról mesélek – duruzsolta a dada, bűgő hangon – Mézdongóról, aki pillangó szeretett volna lenni...

És mesélt a gonosz lélek, míg pillájukra hálót nem font az álom. Mikor a két szépséges hercegnő szorosán egymás mellé bújva békésen pihent, a dada egy mérgezett tövist szúrt az egyik gyermek szívébe megátkozva őket, amiért megszülettek.

Másnap az ikrek fogócskázni kezdtek. Eleinte boldogan szaladgáltak a kristálykutak között, de kis idő elteltével veszekedésüktől zengett az egész palota. Szépséges meglepődve sietett le a kertbe.

- Testvérekem azt állítja, hogy csaltam a játékban! Pedig most az egyszer gyorsabb voltam nála!

- Nem igaz!

- Csenedesedjtek – karolt lányaiba a királyné – Sétáljunk le a tóparthoz és beszéljünk egy kicsit.

Színes avarszőnyeg zizegett finoman a lábuk alatt, s a fák ágai közt átszítáló napfény gyengéden cirógatta szépséges arcukat. A királyné mélyen magába szívta a friss levegőt és a magasból lepördülő aranybarna levelek táncában gyönyörködött.

- Milyen szép ez az ős! – sóhajtott szinte önmagának – Bárcsak édesapátok is velünk lehetne!

- Már tizenkét éve elment és még hírt sem hallottunk felőle! – durcáskodott az egyik hercegnő.

- Elalvás előtt mindig magam elé képzelem – mosolygott melegen a másik – Ugye hasonlítunk rá?

Szépséges hol egyik, hol másik lányára emelte a tekintetét. Anyai szíve egy pillanatra megremegett. Az ikrek mintha már nem lettek volna teljesen egyformák!

Egyikük arcán gúnyos mosoly suhant át, s egy aprócska ránc megpihent szája szegletében. A másik ártatlan szemekkel tekintett a bokrok közt fészkelődő madárkák felé.

- A szívem azt súgja – szólalt meg Szépséges – hogy édesapátok hamarosan visszatér a háborúból.

- Győztesen? Mert előbb-utóbb meg kell adnia magát, hogy láthasson minket! Vagy talán nem is kíváncsi ránk?

Szépséges összerándult a fájdalomtól. Semmi kétség, megváltozott valami a két testvér között.

- Jobban kellene bíznod – mondta végül csendesen – A remény soha ne hagyjon el, bármi baj érjen! Az erős hit legyőz minden akadályt!

A szellő apró habokat fodrozott a tó nyugodt felszínén, néhol arany és kristályhalacsák bukfenceztek egyet vidáman a levegőben.

Egy hírnök zavarta meg a beszélgetésüket. Az ifjú kimerülten rogyott királynéja fenséges lábai elé, pecséttel lezárt papírtekercssel a kezében. Szépséges izgatottan bontotta ki az üzenetet.

- Végre! – sóhajtotta megkönnyebbülten - Befejezték a háborút! Katonáink még megerősítik a határokat azután hazatérnek! Jöjj fiam, készíték egy kis harapnivalót, és amíg a palotába érünk, meséld el mindent részletesen!

Az ikrek a tópartnál maradtak és ismét fogócskázni kezdtek. Önfeledt kacagásuk kristálycsengőként csilingelt az óriási fák között.

Alkonyodott, Nap apó vörösen izzó kongja egyre lejjebb kúszott az égbolton sötétedő foltokat hagyva maga után.

- Indulnunk kellene, késő van már – állt meg az egyik hercegnő miután az itt-ott felbukkanó csillagokra tekintett.

- Csak azért mondd, mert gyorsabban futottál – mérgelődött a másik és megcibálta testvérkéje hajfonatát – Megint csaltál! Hogy is győzhetnél le, amikor sokkal ügyesebb vagyok nálad! Anyácskát is félrevezeted, hogy téged jobban szeressen, jobban kényeztessen! Nem is játszom veled többet!

- Kérlek, mondd ilyeneket! – próbálkozott békét kötni a testvérkéje – Anyácska egyformán szeret mindkettőnket. Nem is tehet másként, hiszen egymás tükörképei vagyunk!

A két aranyhajú gyermek farkasszemet nézett egymással. Az egyik megpróbált gyengéden mosolyogni, míg a másik keményen összezárta ajkait.

- Ó, bárcsak tudnék varázsolni – sziszegte a hideg tekintetű hercegnő – megbosszulnám, hogy elloptad tőlem anyácska szeretetét. Azt kívánnám, hogy madár légy! Egy csúf, károgo varjú, akit mindenki elhesseget, vagy kővel dobálgat. Csúnya, hosszú csőröddel nem bűvölnél el senkit sem!



Hirtelen sűrű fekete felhők takarták el a csillagokat és egy villám cikázott át a fák között hatalmas mennydörgés kíséretében.

A jóságos hercegnő rémülten meredt karjaira, melyek először csak égően bizseregtek, majd egyre jobban hasogatta őket a fájdalom. Fényes fekete tollak kezdték beborítani a bőrét, és teste olyan kicsiny lett, hogy végül egy szétnyitott tenyérben is elfért volna. Felkiáltott, csilingelő hangja helyett azonban rekedt káromlás tört fel a torkából.

- Csoda történt, csoda! Hess innen te csúnya varjú, hess! – örvendezett a gonosz hercegnő és közáporral riogatta a madarat, hogy elúzza a palota közeléből.

Szegény Varjúcska nem értette mi történt vele. Szerencsére a legöregebb tölgyfa biztonságos menedéket nyújtott számára. Meghúzta magát egy levélkötegen és gondolkodóba esett, hogy mit tegyen. Nem úgy testvérekéje!

- Jaj, anyácskám! – rontott be szívtépő zokogással a palotába – Miután a hírnökkel visszatértél, fogócskáztunk még egy kicsit a tóparton. Hiába mondtam, hogy későre jár, testvérkém hajthatatlan volt. Beleegyeztem egy utolsó játékba. Bár ne tettem volna! Testvérkém köddé változott!

Világító fáklyasor kígyózott egész éjjel a sűrűben, hiába, az aranyhajú hercegnőt nem találták sehol.

- Hol lehet? Mi történhetett? – tépelődött Szépséges kétségbeesetten.

Kihirdette az egész birodalomban, tengernyi kincset adományoz annak, aki a királyi gyermek nyomára bukkan. Vállalkozó kedvű akadt éppen bőven, de a rejtélyre megoldást nem talált egyik sem!

Szépséges egész nap nyugtalanul járt-kelt a kristálypalota hűvös termeiben. Most először érzett félelmet a szívében. Egy kis varjú jelent meg az ablakában. A pici, fényes tollú madár addig verdesett a szárnyaival, míg magára nem vonta Szépséges figyelmét.

- Hát te mit keresel itt? Olyan szomorúan nézel rám, mintha ismernéd a bánatom!- hajolt közelebb a madárhoz.

Hatalmas könnycsepp gördült le csillogón a királyné arcáról, és Varjúcska kitátott csőrébe pottyant. Sós íztől kitisztult a reszelős hangocska és káromlás helyett felcsendült egy csodaszép dallam. Szépséges háborgó lelke lassan megnyugodott, és csüggedését a remény édes nyugalma váltotta fel.

- De gyönyörűen énekelsz! Egy pici varjú pacsirta hanggal!- vette simogató tenyerébe a tollas jószágot – Szegénykém, hogy dideregsz, majd én felmelegítelek!

Varjúcska azonban fészkelődni kezdett és kis idő múlva a szabadba röppent. A királyné tovább sétált és nem vette észre a függöny mögött hallgatkozó gonosz hercegnőt.

- Nem veszélyeztetheti ez a csúf madár a tervemet – dühöngött kissé megijedve a hercegnő –  
Nincs más megoldás, pusztulnia kell!

Leszaladt a kertbe és magához csalogatta a kertész félszemű macskáját. Karmos finom falat reményében sietett a lány után. Szegény Csipkefa, hiába zárta szorosra az ágait, a gonosz, kutató tekintetek nyomban észrevették Varjúcska búvóhelyét.

- Lám, lám, már meg is vagy! Azt hitted, anyácskám rájön ki is vagy valójában? Boldogtalan!  
De azért az mégis csak elgondolkoztató, hogy énekelsz káromlás helyett! Szállj el innen, az erdőben keress magadnak szállást. Nem érted? Karmos, kapd el!

Karmos támadásait Csipkefa apró tövisei verték vissza. Hiába próbálkozott, szúrós ágak védelmezték minden oldalról a kismadarat.

- Hogy lehetsz ennyire ügyetlen? Majd én megfogom!

Karmos vérző sebeit nyalogatva leheveredett egy közeli fa barnuló lombkoronája alá, s kíváncsian figyelte a hercegnő dühös próbálkozásait. A Dada a lárma hallatán a kertbe sietett. Boldog volt, mert úgy érezte, bosszújának végre elérkezett az ideje. A gyűlölet csírája már gyökeret vert a hercegnő szívében, elfelejtette mi a szeretet.

„Amint elpusztítja testvérkéjét Szépséges összeroppan – gondolta vidáman – és mire a király visszatér olyan lesz, mint egy hervatag virág!”

Hogy örömét leplezze anyáskodó hangon közeledett a toporzékoló hercegnő felé.

- Miért sírsz gyermekem?

- Nem tudom elüldözni ezt a csúnya varjút!

A dajka vizsgálódva járta körbe a csipkefát.

- Érdekes. Úgy érzem ez a varjú nem akármilyen madár, igaz?

- Nincs rajta semmi különös, csak éppen ki nem állhatom az ilyen csúnya madarakat!

- Pedig a szimatom nem csal – erősködött tovább a vénség – Ez a varjú nem lehet más csak az elveszett testvérké. Ne tiltakozz! Nem árulak el! Sőt, adok egy tanácsot. Vágasd ki ezt a fát és akkor nem lesz hova bújni. Tudod mit? Inkább hozd ide a fejszét, ezt a munkát elvégzem én magam!

A Csipkefa kétségbeesetten susogott Varjúcskának. Először gyengéden, majd egyre erősebben rázogatta ágait. A kismadár értetlenül gubbasztott a legvastagabb gallyon, nem tudta mit tegyen. Váratlanul Kristálymadár szállt el felette.

- Tudd meg a titkot Varjúcska! Nővéred gonoszságát egy tüske okozza, melyet a boszorkány dada szúrt átökként a szívébe. Próbáld meg valahogy kihúzni belőle, különben elpusztítanak!  
Csattogott a fejsze, szikrázott a penge, ahogy a Csipkefa gyöngye derekába hatolt.

Szegény kismadár a pázsitra menekült a két gonosz lélek elől. Nem vette észre, hogy Karmos száját nyalogatva kúszik egyre közelebb feléje. És hopp! A macska nagy lendülettel zsákmányára vetette magát. Varjúcska erős szorítást érzett a torkában, szíve egyre hevesebben dobogott. Felkészült, hogy megadja magát, amikor valami váratlan esemény következtében Karmos elengedte és éles nyivákolással eloldalgott.

Vezér kutya csaholt bátorítóan nyomában a kertésszel.

- Ki engedte meg, hogy kivágjátok a csipkefát!- kiáltott az öreg mérgesen.

- Hogy merészelsz kérdőre vonni minket, te szolga!- törölte le fáradtságtól gyöngyöző homlokát a dajka – Ez a kert nem a tiéd!

- Itt minden Szépséges királyné szomorú szívét vigasztalja. Ahogy a virágok között sétál elfelejti a bánatát. Kegyetlenek! Kivágtátok a legkedvesebb fáját, letapostátok ezerszín virágát. Ezen a helyen én vagyok az úr! Menjetek innen!

- Előbb a madarat!- kapott a hercegnő Varjúcska felé, de a kertész egy ügyes mozdulattal megelőzte.

- Hagyja csak hercegnő, majd én meggyógyítom. Ugyan mit kezdene egy törött szárnyú kismadárral?

Vezér hangos morgásba kezdett, mire a hercegnő nyomában a dajkával a palotába sietett. Teltek-múltak a napok, egyre hidegebb lett. A palotát és a parkot vékony jégfalók fonták be, apró jégcsillámok ragyogtak mindenütt amerre csak a szem ellátott.

Varjúcska sebei lassan begyógyultak. Éjfél tájban, amikor senki sem láthatta, Szépséges ablakába röppent és hajnalhasadtáig tiszta szívéből dalolt.

A királyné a legszívesebben magához ölelte volna a kis dalnokot, mivel éneke gyógyító balsamként hatott meggyötört lelkére. De nem tehetett! Párnái között feküdt legyengülve. Összetörte a bánat, és egyre elveszett gyermeke után sóhajtozott.

A hercegnőt furcsa, megmagyarázhatatlan érzés kerítette hatalmába. Mintha valami megmozdult volna a testében! Eddig azt hitte, anyácska kizárólag csak őt fogja szeretni. Testvérkéje azonban még látatlanul is közöttük állt. Mindenütt ott volt, legfőképpen anyácska szívében.

- Velem nem is törődsz!- borult le egyik nap a királyné ágya mellé.

- Édes gyermekem!- érintette meg Szépséges lánya arany hajzuhatagát – Egyformán szeretlek mindkettőtöket. Az anyai szív nem tehet különbséget gyermek és gyermek között.

- És ha az egyik rossz útra téved, vagy nem tud szeretni?

- Lelkünkben a Szeretet Mécsese világít örök tűzével. Még a gonoszság sem tudja a jégpalástjával megdermeszteni! Nincs olyan ember, aki ne tudna szeretni, hiszen ezt a mécses születésünk pillanatában az Élettől kapjuk ajándékba, és csak tőlünk függ, hogy tüze pislákol-e, vagy nagy lánggal ég. Tápláld ezt a lángot jóságoddal és erős hiteddel. Meglátod életed boldog és teljes lesz!

A hercegnő szégyentől égő arcát anyácska karjára fektette. Nem tudta mitévő legyen. A beismert bűn megbocsátást nyer, sőt! Talán még nem késő és feloldhatja az átkot! A varjú visszaváltozna hercegnővé, anyácska meggyógyulna, és olyan vidám lenne, mint régen! De nem! Kitudódna milyen gonoszságot művelt saját testvére ellen. Mindenki meggyűlölné, testvérkéjét pedig még jobban szeretnék. És akkor anyácska az ő bűne miatt nyomná betegen az ágyat!

A hercegnőt nem hagyta nyugodni a lelkiismerete. Egész éjszaka a keményre fagyott parkban kóborolt. A fagy éles roppanása figyelmeztette, hogy valaki van a háta mögött.

A Dada volt, aki utána osont. Megrémült, hogy a hercegnő elmesél mindent Szépségesnek. Pont most, amikor bosszúja végre beteljesedik! A királyné szépsége már csak halovány rózsza, egyre jobban sápad, egyre jobban apad.

- Csak te vagy? – sóhajtott a hercegnő megkönnyebbülten – Nem szép dolog így megijeszteni!

- Bocsáss meg kérlek! Háromszor is szóltam, de úgy a gondolatidba merültél, hogy nem vettél észre.

- Azon tépelődök, hogy mit tegyek. Szegény anyácska beteg, folyton csak sír és elveszett testvérkémet szólítgatja. Hiába bizonygatom, hogy széttépték már a farkasok, nem hisz nekem!

- Várj türelemmel, a királyné hamarosan elfelejt mindent – tanácsolta negédes hangon a dajka – Még túl friss a seb, de idővel begyógyul és már csak emlék lesz eltűnt gyermeke.

- Talán rosszul tettem, hogy elátkoztam és elűztem a testvérkémet!

- Ej, miket nem mondasz. Szépséges szeretete a tiéd lesz, nem kell rajta osztoznod senkivel. Hold anyó ezüstös fényében Varjúcska tovatűnő alakja rajzolódott ki hirtelen.

- Pusztítsd el a madarat, különben soha sem lesz tőle nyugtunk!- sziszegte a Dada vékony ujjait ropogatva.

- Miért bántanám, amikor anyácska jobban lett az énekétől? Elég büntetés testvérkém számára, hogy csúf madár képében kell leélnie az életét.

- És ha megtörik a varázs és visszaváltozik? Akkor a királyné megtudja mi történt valójában, megismeri szörnyű titkodat!

A hercegnő kétségbeesett próbálkozással sietett a jégpáncélon végig testvérkéje után.

- Ez így nem megy! – türelmetlenkedett a vénasszony és varázslásba kezdett – Azt kívánom egykettőre, erős sas váljon belőle!

Villámlás hasított a levegőbe, még az ezüsthéjű Hold is beleremegett. A hercegnő éles sikoltozásától megrémült varjak hagyták el csapatostól a parkot és a bozótot. Csak Varjúcska gubbasztott rendületlenül a Terebélyes Fa egyik megfagyott ágán.

Hatalmas sas emelkedett néhány szárnycsapással a magasba. Éles szemével azonnal rátalált arra, akit keresett.

- Védj magad! – rikácsolta madárnyelven, de a varjú mozdulatlanul, behúzott nyakkal várta a támadást.

A sas éles csőre ott csattogott piciny feje körül, tühegyes karmai már-már tollas kis testébe hatoltak.

- Végre megvagy! Legyőztelek!

- Kérlek, hadd öleljelek meg mielőtt kioltod az életem! – kérlelte Varjúcska cseppet sem félénken.

A sas visszahúzza karmait testvérkéje felé hajolt. Varjúcska csak erre várt, hirtelen mozdulattal kicsípte a sas szívéből a gonoszság tövisét, mire a hatalmas madár fájdalmasan megvonaglott, és az apró varjú mellé kapaszkodott.

- Mi történik velem? Fájdalmas szúrást érzek a szívemben! Melegség és nyugalom árad szét a testemben. Drága testvérem, csak most látom milyen kegyetlen voltam veled!

Varjúcska a csőréből a sas egyik szárnytollára pottyantotta a boszorkány varázstüskéjét.

- Gonoszságodat ez a tövis okozta. A dajka szúrta a szívedbe, mert tönkre akar tenni mindent, ami szép és jó, hogy sötét és rút legyen körülötte a világ, olyan, mint ő maga.

- Hogy tehetném jóvá mindazt, amit elkövettem ellened? Éljem sasként tovább az életem?

Vagy menjek száműzetésbe?

- Kérlek, ne tedd egyiket sem, szeretlek és megbocsátok neked!

A dajka jól ismerte a madarak nyelvét, így mindvégig hallotta miről beszél a két testvér.

Pánikba esett, hiszen nem az történt, amire számított. Úgy látszik a gonoszság mérgével átítatott tövis nem hatolt elég mélyre a hercegnő szívében, és nem tudta teljesen elpusztítani a szeretet lángját.

- Akkor boszorka most te ismered meg a bosszúmat! Szaladj, hogy el ne kapjalak! Fuss, menekülj!

Hogy-hogy nem a dajka kékes fényű hangyává változott, s egy szempillantás alatt eltűnt a jeges sűrűségben.

A hajnal még együtt találta a két madarat a Terebélyes Fa ágán. A sas széttárta szárnyait, hogy szíve teljes melegével magához ölelje a didergő kismadarat. Ahogy megmozdult a gonoszság tövise lehullott a tolláról és csillogón szétporladt a felbukkanó Nap hideg fényében.

- Pedig el akartam tenni a kristálygömbömbbe, hogy örökké figyelmeztessen, milyen nagyot vétkeztem ellened! – csattogtatta csőrét a sas, és elfordította fejét, mert szégyellt Varjúcska könnyező szemébe nézni.

A téli Nap elmosolyodott, sugarai egyre melegebbé váltak. A megolvadt jégpáncélt magába szívta a Földanya, és jó mélyeket lélegzett az illatos levegőből.

Virágese hullt a magasból, és ezerszínű szirmok lepték el az ébredező tájat.

Kristálymadár ereszkedett váratlanul a Terebélyes Fa elé.

- Varázserőmnél fogva feloldozlak az átok alól – mutatott a sasra, aki abban a pillanatban lebukott a földre és emberi alakká változott – Testvérkédet azonban magadnak kell megváltanod. Három próbát kell teljesítened, hogy visszanyerhesse emberi formáját.

Elsőként, keresd meg az Igazság Mérlegét. Másodszor, hozz egy korsó vizet az Élet Forrásából. Harmadszor, szerezd meg a Szeretet Mécsesének legmelegebb lángját. Ha mindezt megteszed, megtisztul a szíved és újra együtt lehetsz testvérkéddel. Segítségül meghagyom, hogy értsd az állatok és a természet nyelvét. Indulj hát, és járj szerencsével!

Kristálymadár lassan felemelkedett és átlátszó teste tovatűnt a kéklő messzeségbe.

A hercegnő Varjúcskával a vállán Szépséges szobájába sietett. Szegény királyné, valóban olyan volt, mint egy elhervadt virág!

- Anyácska, búcsúzni jöttem, mert hosszú útra kell mennem. Testvérkém eltűnésében én vagyok a vétkes. Szánom-bánom a tettemet, a legszívesebben elbujdosnék szegyenemben!

- Nem értelek – suttogetta Szépséges fájdalmasan.

- Hosszú történet ez, amint visszatértünk elmeséljük neked. Ez a madár itt, kinek dalától vigaszt merítettél bánatodban, a testvérem. Nekem kell megváltanom, hogy ismét emberként éljen!

- Mit követtél el gyermekem? Miattad tűnt el a testvéred? Miért? Mit vétett ellened?

- Semmit anyácska, semmit. A gonosz dada tehet mindenről, mert átokként egy mérgezett tövist szúrt a szívembe. Szerencsére nem sikerült a terve!

- Had öleljelek magamhoz mindkettőtöket! Kicsi varjú, kicsi madárkám!

Szépséges könnyáztatta arcához emelte Varjúcskát és gyengéden megcsókolta. A hercegnő fájó szívvel próbált hátrébb húzódní, anyja ölelő karja azonban őt is utolérte.

- Tudtam, hogy valami boszorkányság van a dologban. Azt is gyanítottam, hogy apácskátok dajkája rosszat forral ellenünk. Pedig a király megbízik benne, és úgy szereti, mintha anyja lenne!

- Sajnos elmenekült, de megtalálom, és akkor elnyeri méltó büntetését!

Szépséges arcára halovány rózsákat rajzolt az öröm. Még ha madáralakban is, de él a lánya, nem tépték szét a farkasok. A boszorkányságra van ellenszer, és ha a hercegnő bízik az erejében, sikerül megtörnie a gonoszság varázslatát.

A királyné érezte, hogy testébe kezd visszatérni az élet. Hite, mely az utóbbi időben egyre inkább gyöngült, ismét megerősödött lelkében.

- Biztos vagyok benne, hogy szerencsével jársz. Csak nézz mélyen magadba, és akkor megtalálsz azt, amit keresel! – szorította meg a hercegnő kezét gyengéden – Ideje indulnod! A hercegnő férfi gúnyába öltözött, aranylő hajzuhatagát rövidre vágta, övére tegezt, oldalára íjat kötözött. Egy tejfehér kancát választott az útra, olyant, amelyikről tudta, hogy születéskor sárkánytejet szopott. Fölpattant Táltos lovára és vállán a varjúval elvágatott.

Bejárta a Négy Égtájat, találkozott bölcsekkel, táltosokkal, bűbájosokkal, de amit keresett azt nem találta sehol.

Hosszú vándorlás után a Világ Fájához érkezett. Olyan terebélyes, olyan hatalmas volt ez a fa, hogy ágai egészen az égboltig értek.

- A keleti bölcsek szerint a legfelső ágon talán megtaláljuk az Igazság Mérlegét. Repülj Táltos! – rántotta meg a hercegnő a gyepelőt, mire a kanca prüszkölve megrázkódott, és erőteljes szárnycsapásokkal a levegőbe emelkedett. Szállt, mint a gondolat, talán még annál is sebesebben.

A hercegnő gúnyájába rejtette a madárkáját, nehogy elveszítse. Három nappal és három éjszaka telt el mire a fa legfelső ágához értek. Majd megvakultak az aranylő fényességtől, amely körülvette őket.

Az ág végén egy kastély állt. A hercegnő bátran bekopogott, mire az ajtó hangtalanul kitarult előtte. Végigjárta az összes termet, még a pincébe is lenézett, de egy teremtet lelkét sem talált sehol. A fáradtságtól és az éhségtől majdnem összerogyott. Miután Táltost az istállóba vezette elkeseredett keresésbe kezdett. Csak van valahol valami ennivaló! Varjúcska is ide-oda röppent, miközben szomorúan csipogott.

Az egyik terem közepén egy kis asztalka állt, rajta két könyvvel. Az egyik szép bőrkötésű, aranybetűkkel hímzett fedelű, míg a másik sokkal egyszerűbb, szinte rongyos.

A hercegnő kíváncsian nyúlt a cifrább felé, de az utolsó pillanatban meggondolta magát és a másik könyv kopottas fedelét nyitotta fel. Úgy belemerült az olvasásába, hogy nem vette

észre, mi történik a háta mögött. A másik könyv egyre nagyobbra nőtt. A végén akkora volt, hogy elérte a terem magasságát. Varjúcska rémulten csípett testvérkéje karjába.

- Hogy merészeled a nyugalmodat háborgatni ember? – dübörgött fenyegető hangon a cifra könyv.

A hercegnő meglepetten fordult hátra. Egy kicsit inába szállt a bátorsága, ahogy a gyorsan pörgő, hatalmas lapok sokaságát látta. Nyelt egy nagyot és meghajolt.

- Kérlek, bocsáss meg a merészségemért! Az Igazság Mérlegét keresem. Nem tudod, hol találok?

Az óriási könyv hahotázni kezdett.

- Azt bizony keresheted!

- Ne higgy neki – szólalt meg a rongyos könyv, csengő hangon – Csak nézz mélyen magadba és megtalálod azt, amit keresel!

- Gyere ide, és engem olvass! – fogta hízelgőre az óriás.

- Jól vigyázz! – suttogta a kicsi – Mindketten a Bölcsesség Könyveinek gyermeki vagyunk. Ő a Gonoszságé, én a Jóságé.

- Gazdagságot és hatalmat kínálok neked! Mindenki hajlani fog előtted! Megismered a varázslás tudományát, és felfedezed a titkokat. Te irányíthatod az emberi sorsokat!

- Én küzdelmet kínálok neked! Erőt, kitartást és bátorságot, hogy legyőzhesd a nehézségeket. Van-e drágább kincs, mint a Szeretet?

A hercegnő a dajkára és Szépségesre gondolt. Kétsége sem volt afelől, hogy melyik mellett döntsön.

A Jóság könyve felé kapott. Hirtelen erős légörvény kerekedett, kicsapódtak az ajtók, az ablakok és a két könyv fáradhatatlan viaskodásba kezdett. A hercegnő ismét keble fölé rejtette Varjúcskát és az istállóba futott. Alighogy megérintette Táltos lova kötőfékét a légörvény a sarkához ért. Felröpítette a magas levegőégbé lovastól, madarastól, mindenestől.

Aztán egyszer csak megállt az örvény és a hercegnő ájultan zuhant a Világ Hegyének lábai elé. A talajt borító puha mohaszőnyegnek köszönhette az életét.

- Hol vagyok? – kérdezte a hercegnő, amikor magához tért.

- A Világ Hegyénél – mennydörgött egy hang a háta mögött.

A hegy volt az, kinek csúcsa olyan magasra tört, hogy az eget a magassághoz szúrta.

A hercegnő lassan végigtapogatta a testét, és megkönnyebbülten felsóhajtott, amikor ujjai Varjúcskához értek.

- Semmi bajod?

- Egy kicsit elszédültem – csipogta a varjú.



Hamarosan Táltos is fészkelődni kezdett. Ott feküdt nem messze tőlük egy apró földhalom mögött.

- Mit keresel itt? – kérdezte a hegy barátságosan.

- Az örvény a lehető legjobb helyre repített minket. A déli bölcsek azt mondták, lehet, hogy a legmagasabb csúcsodnál fakad az Élet Forrása. Igaz ez?

- Neked kell eldöntened, hogy a forrásom az Élet Forrása- e! Csak nézz mélyen magadba, akkor megtalálod azt, amit keresel! De légy óvatos! Magas csúcsaim közt a Sas király uralkodik népes családja felett. Hirtelen haragú, és ha éhes mindent felfal, ami mozog.

A hercegnő megköszönte a tanácsot és Táltos hátán ismét a levegőbe emelkedett.

Hét nap telt el mire elérték a sasok birodalmát. A király katonái hangos csőrcsattogtatással fogták körbe őket. Szegény Táltos, bárhogy próbálkozott, nem tudta kicselezni a ragadozókat. Habzott a szája és a szárnyai is elgyengültek. Kénytelen volt leereszkedni a hegygerincre.

- Itt minden betolakodóra halál vár! – szállt eléjük a Sas király.

- Kegyelmezz az életünknek! – kérlelte a hercegnő – Az Élet Forrásához kell mennem, hogy egy korsóval merítsek belőle!

- Varázsvívről van szó? Nem bánom, de csak te mehetsz. Ha pirkadatig visszatérsz, meghagyom az életeteket.

A hercegnő tejfehér kancája nélkül folytatta tovább az útját. Még szerencse, hogy a madárkatonák nem vették észre Varjúcskát!

A szikla fala egyre meredekebbé, egyre csúszósabbá vált. Kopasz peremén nem volt kapaszkodó, se fa, se gally, még fűcsomó sem. A hercegnő tapogatózva mászott felfelé.

Varjúcska pedig ott röpködött körülötte és mindig figyelmeztette, hogy hova tegye a kezét.

Sűrű sötétség lett mire a hegy csúcsához értek. A forrás zaja messziről hallatszott, így útbaigazította őket.

- Nem látok semmit – suttogta a hercegnő óvatosan haladva a víz hangja felé – Legalább egy csillag ragyogna az égen!

Egy icipici csillagocska megsajnálta a fohászzkodót, és halovány fényt bocsátott a forrás zubogó vizére. A hercegnő levette fejéről páncélsisakját, és a bűvös folyadékba merítette. Már éppen ajkaihoz emelte, hogy igyon belőle, amikor egy kilöttyintett csepp sisteregve lyukat égetett a szikla kövébe.

- Ez nem az a forrás, amit keresek! A második próbát sem sikerült kiállnom! Mi lesz veled testvércém, hogy szabadítsalak meg a varázslattól? Ó, én szerencsétlen, olyan nagy a vétkem, hogy nem változtathatlak vissza hercegnővé?

Varjúcska bátorítóan csipogott testvércéje vállán.

- Ne add fel a reményt, a harmadik próba még vissza van! A tüzes víz pedig segítségünkre lesz, amikor kiszabadítjuk Táltost a sasok gyűrűjéből. Siessünk, hamarosan pirkad!  
És valóban, amint visszatértek és a madarakra öntötték a vizet, azok fájdalmas rikácsolással elmenekültek. A hercegnő boldogan pattant lova hátára.

- Harmadik utunk Földanya ölébe vezet. A nyugati és az északi bölcsek szerint a Szeretet Mécsese a Földalatti világban van.

Kilenc nap múlva értek el a Földanya barlangjához. Egy tágas folyosó a földalatti üregekbe vezetett.

- Nézzetek a lábatok elé! – kiáltották a futkosó, apró bogarak mérgesen.

Hatalmas göröngyöket, falevéltöredékeket, magocskákat cipeltek görnyedve a hátukon.

- A Szeretet Mécsesét keresem - próbált velük szót váltani a hercegnő – Nem tudjátok, merre van?

- A hetedik üregben van valami tűzféle, de hogy mi az, nem tudom – mondta az egyik bogár kedvesen – Gyertek utánam, megmutatom!

Egyre lejjebb ereszkedtek, végül egy hatalmas, csillogó kavicsokkal díszített üregbe értek.

Vörös lángnyelvek gyűrűztek a belsejében.

- Azt mondták Földanya ezzel melegíti a földet. Ezt keresitek?

- A Szeretet legmelegebb lángját kell elvinnem – szomorodott el a hercegnő.

- Ó, már értem! Jól megtréfáltatok mondhatom! Ezért nem kellett volna ilyen nagy utat megtennem. Csak nézz mélyen magadba, akkor megtalálod azt, amit keresel! – nevetett fel a bogár, azután megfordult és otthagya az elképedte vándorokat.

A hercegnő szívszorongva indult vissza a kristálypalotába. Egyik próbát sem sikerült kiállnia.

Mi lesz most, hogy nézzen anyácska szemébe, töprengett egész úton hazafelé.

- Kristálymadár! – kiáltotta amint a Kristályerdőhöz ért – Segíts!

A kristályfák csilingelő visszhangként továbbították a hercegnő kérését. Az áttetsző madár hamarosan megjelent.

- Nem jártam szerencsével – borult eléje a hercegnő könnyezve.

- Biztos vagy benne? – kérdezte a Kristálymadár csendesen, és felemelkedett a levegőbe –

Mielőtt tovább mennél, csak nézz mélyen magadba, akkor megtalálod azt, amit keresel!

Hatalmas telihold kúszott fel az égre, jó kövéren. A hercegnő letáborozott az egyik kristályfa tövébe. Hátát nyergének támasztotta és elgondolkozva nézett a messzeségbe. Varjúcska szótlánul figyelte minden mozdulatát.

Három éjszaka telt el, mire a hercegnő felugrott és boldogan felkiáltott.

- Milyen ostoba voltam, hogy eddig nem értettem! – helyezte Varjúcskát óvatosan Táltos nyergére – A megoldás mindvégig itt volt bennem! Hiszen az Igazság Mérlege, az Élet Forrása, és a Szeretet Mécsesének legmelegebb lángja az emberben van, születése pillanatától egészen az elmúlásig!

A Hold tündöklő csillagfátyolt eresztett a földre. Varjúcska megrázkódott és aranyló hajzuhataga megcsillant az éjszaka fényében. Az ikrek boldogan borultak egymás nyakába. A hajnal már anyácskájuk szobájában találta őket. Szépséges az örömtől nyomban egészséges lett.

Aztán váratlanul trombita harsant, visszatért a sereg. Bátor király könnyezve ölelte magához szépséges hitvesét és gyermekeit. Dehogy bánta, hogy fiúk helyett lányokat tart sebektől vérző karjaiban! A hercegnők is csodálattal pillantottak apácskájuk délceg alakjára. Szépséges pedig alig tudott megszólalni a boldogságtól, hiszen most először volt együtt a királyi család! Olyan sok mondanivalójuk volt egymásnak!

A király szomorúan hallgatta végig dajkája ármánykodásának történetét. A bú azonban csakhogy átsuhant a boldogságuk felett.

- Sokat szenvedtünk mindannyian, de szerencsére most együtt vagyunk, és ez a legfontosabb!

- Ideje, hogy nevet kapjanak a hercegnők – mondta Szépséges szelíden, miközben Bátor király vállára fektette gyönyörű kezét.

- Te legyél Rózsatövis arra emlékezve, hogy gonoszságodat egy varázstüske okozta – mondta a király elmosolyodva – Te pedig Csipkebogyó, mivel anyácskátok a termékenységet két csipkebogyónak köszönhette.

Hét napon át folyt az ünneplés. És egy meleg tavaszi napon fogócskázni kezdett a két testvér.

- Nem ér, te vagy a fogó! – kiáltotta Rózsatövis mérgesen.

- Csaltam? – kérdezte Csipkebogyó ijedten.

- Ügyesebb voltál nálam! – kacagott Rózsatövis gyöngyözően, és nem vette észre, hogy topánkája aranszegletével egy kékes fényű hangyát taposott össze.